

**Persoonsbeschrijvingen
bij de
grafstenen
van de
Amstelkerk
te
Ouderkerk aan de Amstel**

Museum Amstelland

Bronnen:

DTB's Ouderkerk aan de Amstel

Archief van Schout en Schepenen Ouderkerk

Indexen Stadsarchief Amsterdam

Speuren en Ontdekken

Bevolkingsreconstructie 1700-1900 Ouderkerk door Rob Banen

Peter van Schaik, Oude Kerk aan de Amstel

Samenstelling:

© Jan Gaasterland en Rob Banen

foto's Piet en Marry de Boer

Ouderkerk aan de Amstel, juli 2019

Inleiding

Het onderzoek naar de grafstenen in de Amstelkerk begon met de vraag van de hoogbejaarde Ouderkerker Jan Molleman, of die grafzerken in de Amstelkerk, waar de naam Molleman op staat, van voorfamilie van hem zouden zijn.

We konden hem melden dat dat inderdaad het geval bleek te zijn. Maar wie waren al die anderen?

Er waren natuurlijk een paar bekende graven zoals van dominee Haek en zijn vrouw en die grafsteen onder de glasplaat. Er zijn in totaal 35 stenen met een naam, in en rond de kerk. Maar er zijn ook een paar stenen met slechts een paar letters, zoals HCW.

Ouderkerk aan de Amstel had tot begin 19e eeuw één begraafplaats waarop alle doden van het dorp en omgeving werden begraven. Daarnaast was er sinds 1614 Beth Haim, de begraafplaats waar de Portugees-joodse mensen, de zgn. Sefardische joden, uit Amsterdam en omgeving werden begraven. Alle anderen, van welk geloof ook, werden in de Amstelkerk of op het er omheen liggende kerkhof begraven. Buiten, op het kerkhof, werden drenkelingen, vreemdelingen, buitenlanders en veel armen begraven. Soms werden ook armen in de kerk begraven: de diakonie, de armenzorg van de toenmalige Gereformeerde Kerk, had eigen graven in de kerk.

Het begraven was een belangrijke inkomstenbron van de kerkmeesters. Er waren verschillende tarieven, van goedkoop tot eerste klas, met extra klokgelui en bij voorkeur als locatie een graf in het koor van de voorganger van de huidige Amstelkerk.

Als je als inwoner van Ouderkerk elders begraven wilde worden, dan draaiden de erfgenamen op voor de boete die daarop rustte. Ook Amsterdammers werden soms in Ouderkerk begraven, dan volgde er een boete in Amsterdam. Hetzelfde gold voor het trouwen.

Bij de *inventarissen* die op de website van het Amsterdamse Stadsarchief te vinden zijn, kun je bij *Boetes op trouwen en begraven buiten de stad 1685-1795* de locatie *Ouderkerk* invullen. Dat levert 95 treffers van personen die in Amsterdam zijn overleden, maar in Ouderkerk zijn begraven, bijvoorbeeld op 28 maart 1687: Gerrit Sijmonsz Elskamp en op 22 juni 1731 Jan Pessel. Beiden zijn uit bekende Ouderkerkse families afkomstig. Ook vijf leden van de familie Wilmerdonx zijn in Ouderkerk begraven tussen 1700 en 1755.

Er zijn grafregisters van de Amstelkerk van 1753 t/m 1811. Deze zijn te vinden in het Stadsarchief van Amsterdam. Het huidige kerkgebouw dateert van 1775, de registers beginnen dus al met het oude gebouw en lopen zonder onderbreking door. Er is helaas geen plattegrond bewaard gebleven van de ligging van de graven in het oude kerkgebouw. De plattegrond die bewaard is gebleven, is van het gebouw uit 1775.

In de kerk liggen verschillende grafstenen van vóór 1775. Of ze echter nog op de oorspronkelijke plaats liggen, is zeer de vraag. In de jaren zestig van de vorige eeuw is er vloerverwarming in de kerk aangebracht. Veel stenen zijn daarna willekeurig bij elkaar op zichtbare plaatsen neergelegd.

Tijdens de Franse tijd, begin negentiende eeuw, werd het begraven in kerken verboden. Er was veel weerstand tegen deze maatregel, al zal menigeen blij geweest zijn van de wekelijkse stank in de kerk verlost te worden. Direct na de Franse tijd draaide koning Willem I de maatregel terug. Maar de weerstand tegen het in de kerken begraven te worden, nam toe en resulteerde in 1825 in het verbod om in kerken te begraven.

Gemeenten werden verplicht openbare begraafplaatsen aan te leggen buiten de bebouwde kom. De Gereformeerde kerkmeesters, inmiddels Hervormde kerkmeesters genaamd, moesten

gecompenseerd worden nu zij geen inkomsten meer kregen uit de grafrechten. Jaarlijks ontvingen zij fl. 60,-, tot aan 1996 bleef dat in stand.

Er werd in 1829 een Algemene Begraafplaats ingericht, juist buiten het dorp aan de Dorpsstraat en Ouderkerkerlaan, de huidige Koningin Wilhelminalaan. Boerderij 'De Haagh' recht tegenover deze begraafplaats gelegen en aan de zijkant en achterkant gelegen tegen de Portugees-joodse begraafplaats heeft lange tijd de toepasselijke naam 'Somberzicht' gedragen.

Ondertussen had de Rooms-Katholieke parochie een kerkruimte gevonden in de buitenplaats Overkerk juist over de kerkbrug (Korte Brug). In 1825 werd daarnaast een RK-begraafplaats ingericht zodat de gelovigen in gewijde grond begraven konden worden, eindelijk weer na 250 jaar.

Begin 20^e eeuw raakte de Algemene Begraafplaats vol en ook de ligging zo vlak naast, welhaast in, het dorp was verre van verkieslijk/gewenst. In 1917 werd de begraafplaats Karssenhof, aan de Amstel, geopend. De Algemene Begraafplaats aan de Dorpsstraat werd gesloten. Een aantal graven werd, op kosten van de grafrechthouder, overgebracht naar Karssenhof. Tot 1947 werden - meest in de late avonduren - de stoffelijke resten overgebracht. De bewoners langs de route werden vooraf gewaarschuwd dat dit transport zou plaatsvinden.

Op het leeggekomen terrein is o.a. de brandweerkazerne gebouwd.

De meeste namen op de grafstenen hebben we weten te koppelen aan een persoon.

Maar onbekend bijvoorbeeld is gebleven: F.H. Riepe op zerk: 154. Hij komt niet voor in het archief van Schout en Schepenen van Ouder-Amstel. Hij komt ook niet voor in het register van boetes op trouwen en begraven buiten Amsterdam. Wel komen we in Amsterdam een F.H. Riepe tegen in de ondertrouwregisters, maar er is geen relatie met Ouderkerk.

Verder zijn er enige tientallen grafstenen waar alleen een grafnummer op staat. In het Amsterdamse Stadsarchief staan de grafboeken van de Amstelkerk online. Daar zijn vermeld wie er achtereenvolgend in dat graf begraven zijn. Tot driehoog werd erin begraven en daarna werd het graf geruimd en kon er opnieuw in bijgezet worden.

Rob Banen (www.ouderkerker.nl) heeft al jaren uitgebreid onderzoek gedaan naar families in Ouderkerk. Bij dit onderzoek hebben we daar veel profijt van gehad. Het afronden van dit onderzoek is het werk van ondergetekende.

Jan C. Gaasterland

Juli 2019

1. Pieter van der Beek:

Gedoopt Noorderkerk:	25 september 1697 te Amsterdam, zoon van Willem Verbeeck en Grietje Hardenbergh
Overleden:	11 september 1759
Begraven:	in eijge graft nummer 10 in het koor, echter aldus het grafboek in nummer 7
Tekst op de grafsteen:	'Sceepen van Ouder Amstel geboren tot Amsterdam, den 25d Sept.: 1697 overleden den 11d: Sept: 1759 Is hier begraven'
Zerk:	121

In 1757 koopt Pieter in Klein-Duivendrecht 7,5 morgen land van Jan Crommenie, gehuwd met Dorothea van Sittert.

Pieter heeft drie dochters:
Margaretha,
Trijntje, huwt Jacob Helling,
Fijtje, huwt Harmen Westerhof.
De kinderen erven van oom Arie van Beek.

Na het overlijden van Pieter van der Beek wordt op verzoek van de erven een veiling gehouden van vee, chais (sjees), prikslee, arreslee, tuigen en meubilaire goederen; opbrengst f 1905:1.
De grafsteen dateert dus van vóór de bouw van de Amstelkerk in 1775.

2. Hendrik/ Henricus van den Berg(h):

Beroep:	smidsbaas
Trouwt 1:	RK statie Bullewijk 1777: Johanna Jansdochter Lankhaar, een weduwe met 5 kinderen. Samen krijgen zij in 1778 een dochter Anna.
Trouwt 2:	RK 1783: Johanna Overmars, overl. 1800; zij krijgen drie kinderen.
Trouwt 3:	april 1801: Marretje Marsen
Overleden:	28 april 1802
Begraven:	impost 1 mei 1802
Zerk:	136

Hendrik is smidsbaas in de aloude smederij in de Dorpsstraat hoek Kerkstraat, recht tegenover het Rechthuis. Dit pand is afgebroken rond 1930 en vervangen door een winkel met woonhuis, waarin nu boekhandel Sprey is gevestigd.

Al in april 1783 overlijdt Johanna Lankhaar. Zij laat na $\frac{1}{4}$ in smidswinkel tegenover 't rechthuis, $\frac{1}{4}$ in $\frac{1}{2}$ huis/erf aldaar bewoond bij Wm. Wettels, $\frac{1}{4}$ in $\frac{1}{2}$ loods ernaast gebruikt bij Dirk Boerkool, $\frac{1}{4}$ in huisje naast smidswinkel bewoond bij Arie Cornelis. Dit alles wordt geërfd door haar man Hendrik van den Berg.

Hendrik koopt grafstede 136 in 1788, en verkoopt deze aan Jan Molleman.

In 1789 repareert Hendrik het Rechthuis, en dient een Notitie van Kosten wegens 't nodige ijzerwerk in.

6 oktober 1795: Hendrik van den Berg verzoekt aan de Weeskas: f. 100,- van de f. 1300,- voor hem in bewaring bij de weesmeesters. Toegestaan.

5 november 1796: In de vergadering van Schout en Schepenen met geheimhouding bijeen meldt de voorzitter dat Hendrik v.d. Bergh (oud-voorzitter) bij Willem Veldman (kastelein in de Vrije Handel) had verteld dat de bode ontslag zou krijgen en andere zaken uit de vergadering. Besloten werd wederom een boete te bepalen als lid uit de vergadering praat.

Op 28 september 1797 vergadert de municipaliteit (gemeenteraad), en H. v.d. Bergh neemt zitting in het Comité van Welzijn.

Op 26 juli 1798 klagen sommige leden uit Grondvergadering no. 1 tegen Hendrik van den Bergh. Hij verlaat zijn plaats provisioneel en dankt de leden voor vriendschap.

In 1801 treffen we hem aan op de lijst van onroerend goed belasting, de 40e penning:

Hendrik van den Berg, gehuwd met Marretje Marssen: aan de R.K. Kerkmeesters 8/15 in bruikweer (gepacht) lands met woning en land in de Buitenbullewijk: fl. 4500,-

Een jaar later wordt hij begraven in de Amstelkerk. Zijn boedel wordt verkocht, waarvoor de vergadering van de municipaliteit wordt verschoven. De boedel bracht fl 1250,- op.

In augustus 1802 verzoekt Jan Keiner de municipaliteit in de door hem gehuurde winkel als smidsbaas te mogen optreden.

Een jaar later overlijdt ook Marretje Marsen en wordt in de Amstelkerk begraven.

Museum Amstelland

3. Dirk Klaese Breur:

Beroep:	meestermetselaar
Geboren:	1717, van Ouderkerk
Ondertrouw:	1743: Dirk Klaese Breur, jongeman, geassisteerd met Dirk Dieles, en Marretie Willems Marse , 'jongedogter, oud 19 jaer, wonende meede hier in 't dorp, sijnde geassisteert met haer voogd Jan Cornelisse Swart, en Cornelis Schouten, bijde wonende in den Ronden Hoep, versoekende dat de huwelijksgeboden mogten worden ingeschreven. Sijnde Rooms.'
	Zij krijgen 14 kinderen die tussen 1744 en 1765 RK gedoopt worden in de statie Bullewijk bij Ouderkerk.
Begraven:	impost 29 jan 1782
Zerk:	83

Dirk is meestermetselaar en had samen met Dirk Dieles een metselaarswinkel, in het dorp in huis nr. 108. Dit is de oude smederij op de hoek van de Dorpsstraat en Kerkstraat, een pand dat circa 1930 gesloopt is.

Hij werkte op 'Ruijsigt' en had van eigenaar geld te goed in 1769.

Dirk, Rooms Katholiek, is Armmeester van het ambacht Ouder-Amstel, in de jaren 1768 – 1770, en in 1775 - 1781.

Het jaar 1775 is het jaar dat de vrouw van Dirk, Marretie, is overleden op 6 augustus, aldus een aantekening in het doopboek van de RK-statie Bullewijk.

Zie bijlage.

4. Anthony van Coesant:

Beroep:	timmerman/molenmaker
Geboren	te Buurmalsen (<i>onzeker</i>) 1716, zoon van Jacob Jansz van Coesand en Antje Dirksen van Hemert
Trouwt:	20 mei 1759 te Amstelveen: Magteltje van Kouthoorn , geboren maart 1723 te Barneveld, weduwe van Jan Haast. Hun dochter Immetje Haast wordt in Ouderkerk gedoopt 6 november 1757. Magteltje wordt op 4 december 1799 begraven.
Begraven:	23 april 1796
Zerk:	139

Anthony is bij zijn huwelijk afkomstig van Haarlem, Magteltje van Kouthoorn woonde aan de Amstel naast de Tolbrug. Anthony en Magteltje kregen twee zonen, Jacob en Gerrit, beiden molenmaker.

Anthony van Coesant en Anthonij de Heus vormden samen een firma die timmerwerk uitvoerde en molens bouwde. Zo bouwden zij tussen 1765 en 1767 vier molens in de Bovenkerkerpolder, niet ver van Nes aan de Amstel.

Anthony de Heus is de stamvader van het timmer- en molenmakersbedrijf De Heus - De Kort - Rigter in Ouderkerk. Ook zijn zerk ligt in de Amstelkerk.

N 139; Antoni de Heus en Antoni van Coesand; anno 1761 den 20 november.

Onduidelijk is waarom het jaartal 1761 op de steen staat.

Zoon Jacob van Coesant (1760-1822) trouwde met Abigaël dochter van Anthony de Heus, waardoor de beide families geparenteerd raakten.

Zij kregen vier kinderen, zoon Anthony trad in de vaderlijke voetsporen.

Anthony van Coesant vervulde menig ambt in Ouderkerk:

- diaken in de Amstelkerk, waar hij o.a. een rol speelt in de affaire rond Gijsbert IJsbrandse de Jongh
- brand- en wagtmeester van wijk 1
- Schepen van Ouder-Amstel: waaronder bijvoorbeeld in december 1782 zijn aanstelling tot voogd over Elisabeth Beekman (minderjarig), dochter van Hendrik Beekman, meesterkleermaker te Ouderkerk, i.v.m. het overlijden van haar moeder Geertruij Broekhuijse
- Buurmeester van Ouder-Amstel

In 't dorp wordt een nieuw huis op de Kerkgracht gebouwd in 1787. Eigenaars: Anthony de Heus en Anthony van Coesant.

Na de inval van de Pruisen in 1787 worden schadeclaims ingediend, o.a. door A. van Coesandt en A. de Heus als molenmakers, groot fl. 140:12.

Zie bijlage.

Museum Amstelland

5. Gerrit Jacobsz van Coesand/Cousand:

Beroep:	timmerman/molenmaker
Geboren:	Buurmalsen (<i>onzeker</i>) 1711, zoon van Jacob Jansz van Coesand en Antje Dirksen van Hemert
Trouwt 1:	2 april 1736: Evertjen Hendrixx van Bremen, weduwe van Tijmen Elbertsz; overleden voor 1744; drie kinderen
Trouwt 2:	4 oktober 1744: Aaltje Dirks Runnenburg, overleden voor 1752; vijf kinderen
Trouwt 3:	14 december 1752 te Weesp: Geertje Teunis Steekelenburg, overleden 1761
Trouwt 4:	13 december 1761: Maria van Garderen, overleden voor 1775
Trouwt 5:	1 september 1775 te Amsterdam: Hilletje Laurents, weduwe van Willem Hoogland
Overleden:	te Ouderkerk vóór 1791
Zerk:	137

Gerrit van Coesand is de grondlegger van het timmer- en molenmakersbedrijf Van Coesand-Moll dat van circa 1736 tot 1900 gevestigd is geweest in Ouderkerk aan de Amstel aan de Amstelzijde in de Buurt over Ouderkerk bij de tolbrug (De Lange Brug).

In 1900 zijn er geen opvolgers meer en wordt dit bedrijf gekocht door timmerman-aannemer Evert van Schaik. Zijn achterkleinzoon Willem van Schaik is de huidige eigenaar.

In deze familie wordt een blokschaaf uit 1737 met initialen GVCS (Gerrit van Coesand) bewaard.

Ook de broer van Gerrit, Anthony, is timmerman-molenmaker te Ouderkerk.

In 1765 wordt Gerrit aangesteld tot hooisteker en keurmeester voor het kwartier Duivendrecht a/d Amstel.

1776: idem hooisteker en keurmeester in Klein-Duivendrecht.

1779 10 augustus: Aanstelling van Jan de Stigter tot nachtwacht/karreman in het dorp Ouderkerk per 1 september, fl. 200,- per jaar; ondertekening door o.a. Gerrit van Coesand en Engelbert Molleman, wachtmeesters.

6. Anna Maria Coevenhoven

Geboren: dochter van Maria Cleijberg

Trouwt: Johannes Haek, predikant

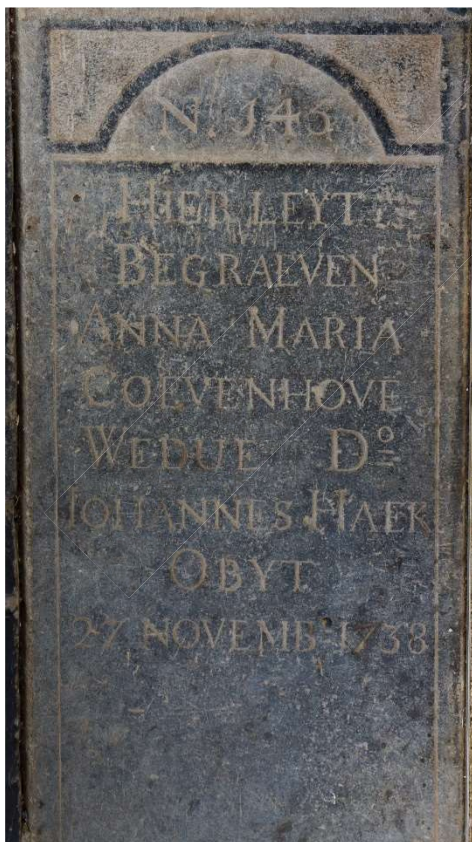
Tekst op de grafsteen : 'Hier leyt Begraeven
Anna Maria Coevenhove
Wed.e D.^o Johannes Haek
obyt 27 november 1738'

Zerk: 145

In 1719 komen Anna Maria en haar echtgenoot dominee Johannes Haek in Ouderkerk wonen.
In 1721 is Anna Maria enige erfgenaam van Jacobus van Coevenhoven (overleden 26 oktober 1719)
en verklaart geen andere goederen of effecten dan de gemelde te hebben in Den Haag en Elsebos.
Zij wordt aangeslagen voor de 20^e penning op de collaterale successie.
Op 10 juni 1723 overlijdt Johannes Haek en wordt Anna Maria weduwe.

Twee jaar later verkoopt zij een huis/erf/tuin in 't dorp voor f 4500,- aan Jan ten Hoof.

In 1738 op 3 december is de begraafinschrijving te Aarlanderveen van Anna Maria Coevenhoven,
partner van Johannes Haek, aangever is Lambertus van Natten, impost 30 gulden.
Anna Maria wordt begraven te Ouderkerk aan de Amstel, naast haar echtgenoot.

7. Hendrik van Coot(h)

Beroep:	chirurgijn/vroedmeester, woont bij de Tolbrug
Gedoopt:	[RK statie Bullewijk 17 juni 1745: Henderik Jansse Koot, zoon van Jan Pieterse Koot en Jannetie Henderikse van der Horst?]
Trouwt 1:	Maria Magdalena Schreuder, weduwe van Georg Hopker, geboren circa 1725, begraven 18 januari 1790
Trouwt 2:	12 april 1790: Catharina Redelijk, jongedochter van Amstelveen
Begraven:	24 december 1799
Tekst op zerk:	'Henderik van Coot'
Zerk:	110

Onbekend is of de Henderik Koot, gedoopt in 1745, dezelfde is als die in 1799 begraven is in de Amstelkerk.

In 1780 is Hendrik in Nieuwer-Amstel chirurgijn/breukmeester.
Hij is in 1785 naar het gerecht gestapt vanwege de belediging 'Baart-Schraper' en 'Canaille'.

In januari 1790 overlijdt Maria Magdalena Schreuder, echtgenote van Hendrik van Coot.
Drie maanden later geeft Hendrik van Coot, weduwnaar van Maria Magdalena Schreuder, zijn huwelijksbelofte aan Catharina Redelijk, jongedochter, met betoog naar Amstelveen.

1799 26 april: Gerard Hendrik Rutger-Sieburg vraagt om als schoenmakersbaas in Ouderkerk te mogen fungeren. Borgen zijn Hendrik van Coot en Arn. Soest voor hem en zijn vrouw G. Grondelin.

1800 3 juli: Catharina Redelijk, weduwe van Hendrik van Cooth, trouwt Jacobus den Doorn, weduwnaar van Martina van Heusden, te Amstelveen, 4e klas.

1822 4 augustus: Catharina Redelijk overlijdt te Nieuwer-Amstel in huis wijk 4 nr 373, geboren te Ouderkerk aan de Amstel, oud 65 jaar, weduwe van Hendrik Coot, echtgenoot van Jacobus van Dooren.

8. Pieter Dieles

Beroep:	metselaarsbaas
Gedoopt:	RK statie Bullewijk 19 september 1735, zoon van Dirk Dilisse en Marrantie Crellis
Trouwt:	26 april 1778: Marijtje Janse de Jong, gedoopt Ouderkerk RK 8 maart 1747, overleden Ouderkerk 6 maart 1815
Overleden:	29 januari 1807 'in ronde hoep bij de kerkbrug'
Begraven:	4 februari 1807 in eigen graf
Zerk:	25

In 1787 worden in en rond Ouderkerk 600 man Pruisische troepen ingekwartierd. Een jaar later regent het schadeclaims. Ook de Portugese begraafplaats met de dienstwoning was niet ontkomen aan de binnenlandse onlusten en de parnassiem (bestuurders) maakten aanspraak op vergoeding. Pieter Dielis, metselaar, had hen fl. 81:8:8 in rekening gebracht.

Als Armmeester verzorgt Pieter o.a. de onbeheerde boedel van boereknecht Hendrik Bouman, en zorgt voor de afwikkeling ervan.

Pieter is tussen 1783 en 1794 acht keer Armmeester.

Op 12 april 1798 wordt hij ontslagen als Armmeester vanwege dat hij in de ogen van de Franse bestuurders een *'onwaardige ambtenaar'* is. Blijkbaar is hij Oranjegezind. Maar reeds aan het eind van dat jaar wordt hij weer genoemd als Armmeester, nu in verband met betalingsmoeilijkheden i.v.m. overbrenging van Frans Hendrik Poolman naar het Pesthuis in Amsterdam, en besluit de municipaliteit hem rekening en verantwoording te laten afleggen en hem te ontslaan als Armmeester.

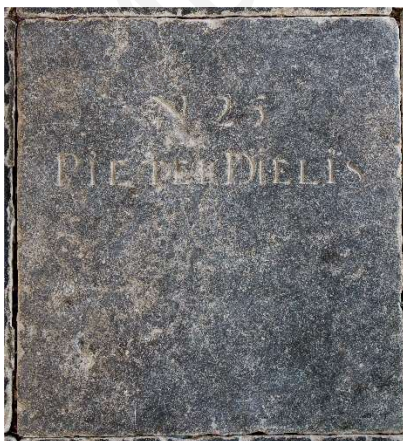
Ook in 1805 wordt Pieter gevraagd Armmeester te worden, maar hij bedankt.

In 1806 wordt er een kazerne gebouwd in het dorp, op de plaats waar nu het gebouw van gemeentewerken staat. Pieter Dielis is daarbij betrokken als metselaarsbaas.

Kort daarna overlijdt hij.

Zijn weduwe zet de metselaarswinkel op de Achterdijk voort.

In 1815 overlijdt zijn Marijtje de Jong, inmiddels huisvrouw van Jan Schenk.

9. Abilia Gillis

Gedoopt:	Amsterdam, Amstelkerk, 10 maart 1697, dochter van Pieter Gillis en Anna Campen
Ondertrouwt 1:	Amsterdam 6 mei 1718: Jan Adriaan Victor/Victor
Trouwt 2:	25 juli 1752: Cornelis Verweij Gijsbertsz
Overleden:	29 mei 1768
Zerk:	12 en 13: monumentale grafzerk onder glasplaat

Abilia Gillis, weduwe van Jan Adriaen Victor, woont op het buiten Overkerk, op de plaats waar later de RK-kerk te Ouderkerk aan de Amstel gebouwd zal worden.

Emilia Gillis, de zus van Abilia, weduwe van Gerrit de Haas, trouwt te Ouderkerk in 1749: Joannes van den Broek, predikant te Ouderkerk aan de Amstel. Toen Joannes van den Broek in 1766 overleed deed zijn zwager Cornelis Verweij Gijsbertsz aangifte van zijn overlijden.

Abilia Gilles, huisvrouw van Cornelis Verweij Gijsbertsz, is overleden op 29 mei 1768 en laat na het huis in het dorp met bewoner Jan Keiser, de boerebruiker 'Overkerk', land over de kruitmolen en land achter buitenplaats 'Overkerk', bewoond en gebruikt door Claas Deugd, buitenplaats 'Overkerk' in de Rondehoep bij de kerkbrug met herenhuizing, timmermanswoning en getimmerten, land in de Rondehoep gebruikt door Jan Stip.
Cornelis Verweij Gijsbertsz erft dit alles.

Abilia wordt begraven in de voorganger van de huidige Amstelkerk.
Cornelis Verweij laat een monumentale grafsteen voor haar maken. Een glasplaat beschermt de rijk gebeeldhouwde steen.

Zie verder Cornelis Verweij Gijsbertsz.

10. Jacob de Groot

Beroep:	stalhouder en herbergier in de Groot-Duivendrechtse polder, in De Vrije Handel
Trouwt:	Ouderkerk RK 19 augustus 1798: Anna Kok Hun dochter Theodora de Groot wordt in mei 1799 geboren.
Begraven:	16 mei 1801 in eigen graf
Zerk:	132

In 1789 worden op Tweede Paasdag Grondvergaderingen gehouden in de herbergen van Jacob de Groot en van B. van Delsen (Rondehoep).

In 1798 verzoekt Jacob de municipaliteit een acte van Inwoning, stalhouderij en herbergier. Hetgeen wordt toegestaan. Hij huurt het pand De Vrije Handel van de weduwe P. van Muijen.

In de jaren van de Franse overheersing moesten de burgers veel geld opbrengen voor de landsverdediging. Inkwartiering dreigde. Voorts moest er gewerkt worden aan een goede uitrusting voor de soldaten en er waren regelmatig exercities, die vaak gehouden werden in de buurt van herbergen. Zo wordt in 1800 ook de herberg in de Groot-Duivendrechtse polder van Jacob de Groot genoemd. Elders heet hij '*herbergier in het dorp*'. Het is herberg De Vrije Handel. Dat herbergiers er soms alles aan doen om hun omzet te vergroten blijkt wel uit het verzoek om in de slachttijd een koe en een varken te mogen verloten, dat werd echter afgewezen.

Kort na 1800 overlijdt Jacob.

Zijn weduwe Anna Kok zet de herberg voort, en vraagt in 1803 om een waag in haar huis te mogen oprichten. Hetgeen wordt toegestaan.

In oktober 1805 is Anna met Jan van den Bergh uit Druten getrouwd, en ze zetten de herberg voort. Zij krijgen twee dochters, waarvan de jongste al na 11 dagen overlijdt. In 1836 overlijdt Anna Kok.

11. Johannes Haek

Beroep:	predikant in de 'oude' kerk van Ouderkerk, de voorloper van de huidige Amstelkerk.
Geboren:	1673, zoon van dominee Gerardus Haek en Maria van der Poel, die in 1669 getrouwd zijn te Den Haag. Gerardus is predikant in de nieuwgebouwde kerk van Oudshoorn bij Alphen aan de Rijn.
Trouwt:	met Anna Maria Coevenhoven .
Tekst op grafzerk:	<i>'Hier leyt begraven Johannes Haek, bedienaar des goddelyken woorts deser gemeente obiit 10 juni 1723'.</i>
Zerk:	144

Lang heeft Johannes Haek de gemeente van Ouderkerk niet mogen bedienen. In 1719 was hij overgekomen uit Reeuwijk, elders staat dat hij was overgekomen uit Woerden. De start van de nieuwe voorganger verloopt niet soepel omdat Schout en Geregte niet ingelicht waren van zijn komst.

In 1720 koopt hij in het dorp een huis/erf voor f 1450,-

In 1723 overlijdt hij in Ouderkerk in de leeftijd van 50 jaar.
Zijn zerk ligt naast die van zijn vrouw Anna Maria Coevenhoven.

12. Anthonij de Heus

Beroep:	timmerman-molenmaker in Ouderkerk.
Geboren:	te Buren (<i>onzeker</i>) 1724, zoon van Antoni de Heus en Grietje van Asch.
Trouwt 1:	1754: Ariaantje Verwoerd , van Ouderkerk, weduwe van Barent Haest.
Trouwt 2:	1758: Grietje Verwij . Zij krijgen 9 kinderen, waarvan alleen twee dochters volwassen worden en trouwen.
Begraven:	30 april 1791
Zerk:	140, volgens het begraafboek in graf 139

Anthonij de Heus en Anthony van Coesant vormen samen een firma die timmerwerk uitvoert en molens bouwt. Zo bouwen zij tussen 1765 en 1767 vier molens in de Bovenkerkerpolder niet ver van Nes aan de Amstel.

Anthonij de Heus is de stamvader van het timmer- en molenmakersbedrijf De Heus - De Kort - Rigter in Ouderkerk, die tot eind jaren vijftig van de twintigste eeuw gevestigd is in Kerkstraat 42. Dochter Abigaël de Heus trouwt met Jacob van Coesant, zoon van Anthony van Coesant, timmerman en molenmaker in Ouderkerk, en van Magteltje van Kouthoorn.

Anthonij de Heus en Anthony van Coesant worden in het archief van Schout en Schepenen van Ouder-Amstel in 1787 genoemd omdat zij een huis aan de Kerkgracht geheel nieuw opgebouwd hebben.

Een jaar later dienen ze een forse schadeclaim in als molenmakers van fl. 140:12:- vanwege de inval van de Pruisen, die in Ouderkerk huis gehouden hebben.

Dochter Margaretha de Heus trouwt met Hendrik de Kort, timmerman-molenmaker, maar zij overlijdt al in haar eerste huwelijksjaar, 17 dagen na de geboorte van dochter Margrietje.

Na het overlijden van Anthonij in 1791 vraagt zijn weduwe Grietje Verwij toestemming om droge koffie en thee te mogen verkopen. Hetgeen wordt toegestaan.

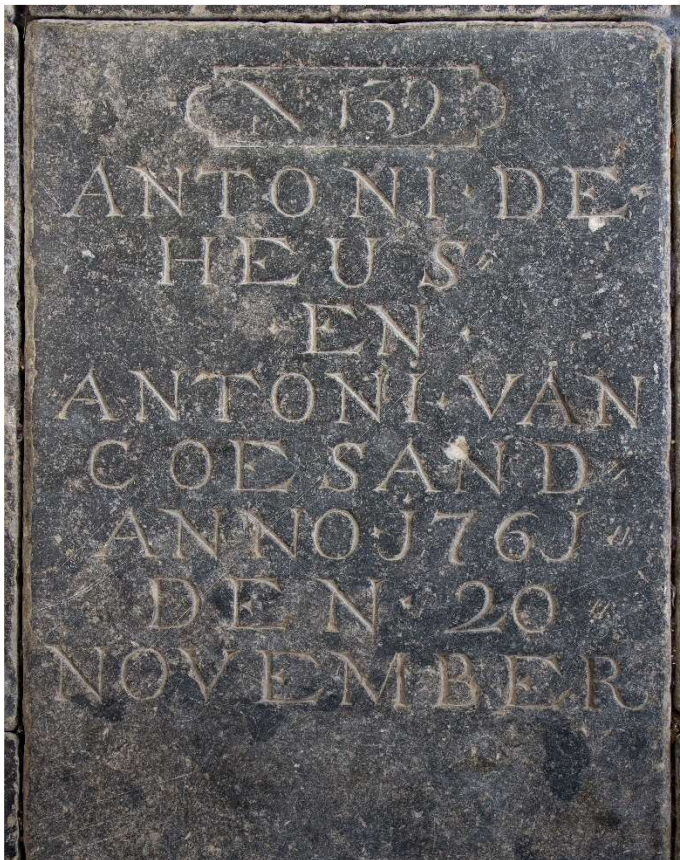
Het in 1787 nieuwgebouwde huis staat in 1805 leeg en de municipaliteit vraagt aan Grietje toestemming om hier militairen in te kwartieren.

In januari 1806 overlijdt Grietje Verwij in de leeftijd van 68 jaar. De verkoop van haar inboedel bracht ruim fl. 900,- op.

Ook in de Amstelkerk ligt de grafsteen:

N 139: Antoni de Heus en Antoni van Coesand; anno 1761 den 20 november.

13. Gerrit Hoogslagh

Gedoopt:	1 september 1720, zoon van geregtsbode Dirk Hoogslag en Femmetje Dusvelt.
Trouwt 1:	13 mei 1759: Hendrina van Cuijlenburg
Trouwt 2:	26 september 1762: Jannetje Willems de Jong
Trouwt 3:	1 november 1768: Suzanna Hendriks Lottemeijer
Begraven:	10 september 1776
Zerk:	69

Gerrit erft in mei 1768 van zijn tweede vrouw Jannetje de Jong een ½ huis in de Kerkstraat. Als Gerrit in november 1768 trouwt met Suzanna Lottemeijer is dit paar het eerst door de nieuwe kerkenkamer in trouw gegaan. Die nieuwe kerkenkamer ligt nog in het oude kerkgebouw; blijkbaar heeft daar nog een verbouwing plaatsgevonden, zo vlak voor de sloop van deze kerk in 1773.

Twee maanden na het overlijden van Gerrit krijgt zijn weduwe Suzanna Lottemeijer wonende in het dorp Ouderkerk vergunning

'om als klijne kraamer sout bij de kleijne maet oft kop en zeep met het pond te verkoopen, mits doende den behoorlijken eed', en ook om 'tot wederopzeggens toe omme drooge koffij en thee te mogen verkoopen oft uitsluijtte binnen de voorzegde dorpe'.

Jaren na het overlijden van Gerrit Hoogslagh speelt er in 1786 een kwestie over de perceelgrens tussen het perceel van Gerrit, dat nog steeds op zijn naam blijkt te staan, en dat van buurman Ary Keiser. Op 21 mei 1768 was rooiing gedaan door Jacob Boekweyt, Schout, en Engelbert Molleman en Leendert van Ravensbergen, Schepenen, en er werd goedgevonden dat het erf betimmerd mag worden. Gerrit Hoogslagh's erf zou 5 voet breed zijn, hoewel zijn grondbrieven slechts 4 voet aangeven. Hij doet afstand van 1 voet mits hij zijn secreet, dat nu op zijn erf staat, mag stellen op dat van Ary Keiser.

Inmiddels was Suzanna Lottemeijer in 1777 getrouwd met Hermanus Verweij uit Ouderkerk. Zij krijgen twee dochters. Suzanna overlijdt in Ouderkerk in 1808, ongeveer 61 jaar oud.

Zie bijlage.

14. Trijntie Klaase Kleijn

Beroep:	huisvrouw van de sloopstimmerman Starckenburg aan de Achterdijk
Trouwt 1:	1740, Gereg: Pieter Aarsen Hanning, weduwnaar van Dievertie Kok; zij laten tussen 1741 en 1754 zes kinderen dopen in de RK Statie Bullewijk. Opmerkelijk is dat haar oudste zoon Claas een dag later wordt bijgezet in hetzelfde graf (15)
Trouwt 2:	1767, R.K.: Joost Janse Starckenburg, weduwnaar van Claasje Cornelisse Luijer; Joost wordt begraven 30 mei 1786 in de Amstelkerk
Begraven:	28 juni 1773
Zerk:	15: buiten, voor de hoofdingang van de kerk

De tweede man van Trijntie, Joost van Starckenburg, is meesterscheepstimmerman van de scheepswerf aan de Achterdijk bij de kerkbrug.
Zijn grafsteen (J.V. Starckenburg en) ligt in de kerk.

15. Joost Klink

Gedoopt:	11 juli 1745, zoon van Claas Clasen Klink, uit Huijsen in 't Gooij, en Willempje Hendriks Rip
Trouwt:	13 april 1773: Haasje Oudewilm
Impost:	<i>Claas Klink geeft aan het lijk van zijn zoon Joost Klink</i>
Begraven:	1 juni 1775
Zerk:	23

Joost Klink is de zoon van Klaas Klink die zijn zoon overleefd heeft en wiens zerk voor de ingang van de kerk ligt. Tevens is zijn broer Pieter begraven in deze kerk onder zerk 176.

16. Klaas Klink/ Claas Clasen Klink

Beroep:	deurwaarder en bankopsluiter in de Amstelkerk
Geboren:	te Huizen
Trouwt 1:	Huizen 1722: Marritje Huijbertz, afkomstig van den Berg; Klaas en Marritje laten in Ouderkerk tussen 1723 en 1738 negen kinderen dopen.
Trouwt 2:	1738: Willempje Hendriks Rip, woont te Ouderkerk Klaas en Willempje laten tussen 1741 en 1749 zes kinderen dopen.
Begraven :	1 augustus 1775
Zerk:	ongenummerd, ligt voor de hoofdingang van de kerk. (volgens begraafboek zerk 7)

Klaas Klink is de vader van de eerdergenoemde Joost Klink welke onder zerk 23 begraven is.

Is oppasser brandspuit en krijgt voor het schoonmaken en oppassen brandspuit f 4,- in 1735.

Nachtwacht in 1741 en verdient daarmee f 130,- per jaar.

17. Pieter Klink

Beroep:	deurwaarder en bankopsluiter in de Amstelkerk, nachtwacht en karreman, gerechtsdienaar, bruggeman
Geboren:	1747, zoon van Klaas Klink en Willempje Hendriks Rip
Trouwt 1:	1775: Maria de Rue , afkomstig uit Breukelen. <i>'dit paar is 't eerste welke in de nieuw gebouwde kerk te Ouderkerk is getrouwd'</i> . Zij krijgen drie kinderen. Drie maanden na haar bevalling in 1782 overlijdt Maria.
Trouwt 2:	1782: Maria Westelingen , die in 1783 in het kraambed overlijdt.
Trouwt 3:	1784: Geertje Vos , geboren 1746, overleden 1816; zij krijgen in 1787 zoon Klaas, die na drie maanden overlijdt.
Begraven:	31 januari 1806
Zerk:	176

Op 8 januari 1776 benoemt de ambachtsheer Pieter Klink als deurwaarder en bankopsluiter in de Amstelkerk, na het overlijden van Klaas Klink, zijn vader.

In 1788 wordt hij nachtwacht en karreman van het dorp Ouderkerk. Zijn voorganger verdiende 200 gulden per jaar; ter vergelijking: de vroedvrouw 125 gulden. Hij oefent dit beroep uit tot 1792. Vier jaar later krijgt Pieter zijn ontslag aangezegd als deurwaarder en bankopsluiter van de Amstelkerk, waartegen hij in verzet gaat bij de municipaliteit. Daar vangt hij bot, want dit college verwijst hem naar de kerkmeesters, die hem aangesteld hebben.

In 1798 vindt er een grote zuivering plaats van 'onwaardige' ambtenaren, namelijk ambtenaren die in de ogen van de Franse autoriteiten Oranjegezind zijn. Daar valt Pieter Klink, als justitiedienaar en bruggeman, ook onder. Maar reeds in 1800 komen we hem als justitiedienaar weer tegen. En twee jaar later als civiel dienaar.

Pieter en Geertje wonen bij de Kerkbrug. Hij vraagt om als scheepsjagersbaas tussen de Kerkbrug en de Voetangel te mogen fungeren, maar dat wordt afgewezen.

Dat hij niet onomstreden is blijkt uit het schrijven van de baljuw en dijkrechter van Amstelland om hem niet tot dienaar der curele justitie aan te stellen, maar de Schout beëdigt hem toch.

Op Sinterklaasavond 1805 moet hij dienstdoen, daar er ongeregelheden verwacht worden door de vele batterijwerkers in het dorp. Ook militairen worden ingezet om de orde te handhaven.

In een kring rond Amsterdam worden batterijen, fortificaties, aangelegd ter bescherming van de hoofdstad.

Pieter wordt ook gevraagd correcter op te treden, en bij glad weer zand te strooien.

Een maand later overlijdt hij.

Zijn weduwe Geertje Vos wordt aangesteld als brugvrouw van de Kerkbrug.

Pieter Klink is de zoon van Klaas Klink wiens zerk voor de ingang van de kerk ligt.

Tevens is zijn broer Joost begraven in deze kerk onder zerk 23.

Museum Amstelland

18. Jakop Ko(o)lenberg

Begraven: Onbekend

Zerk: 109

Geen gegevens gevonden in het archief van Schout en Schepenen van Ouder-Amstel.

Jacob is mogelijk getrouwd met **Jannetje van Pothuysen**, die te Amsterdam op het Noorderkerkhof wordt begraven op 5 oktober 1758 (DTB 1085, p. 47v en 48).

Jacob, wonend in de Vinkestraat, ondertrouwt op 3 augustus 1759 te Amsterdam met 46-jarige Reijertje de Heus van Soelmond.

Haar moeder wordt in de ondertrouw inschrijving genoemd: Grietje van Asch, van Zoelmond.
(Is er een relatie te leggen met Anthonie de Heus?)

Er wordt in 1791 een Reijertje de Heus begraven in Vreeland, aldus het register van boetes op het begraven buiten de stad Amsterdam.

19. Cornelis Loenen

Beroep:	broodbakker
Geboren:	circa 1758, zoon van Eldert Willems Loenen en Trijntje Ariesdr. de Boer
Trouwt 1:	22 maart 1778: Neeltje Regtuijt , gedoopt Ouderkerk 1755, begraven Ouderkerk 3 juli 1787, dochter van Klaas Regtuijt en Dirkje Paddenburg
Trouwt 2:	Nigtevegt 27 september 1789: Gijsbertje de Graaf , geb. Nieuw-Loosdrecht 28 februari 1768, overleden Nieuwer-Amstel 10 maart 1820, dochter van Reyer de Graaf en Stijntje Aris Horst
Begraven:	25 maart 1807
Zerk:	97

Cornelis en Neeltje wonen bij hun huwelijk in 1778 in Ouderkerk, maar vertrekken twee maanden later naar de Amsteldijk onder de gerechte van Nieuwer Amstel.

In augustus 1787 erft Cornelis van zijn vrouw Neeltje de helft van boerderij Paddenburg, gelegen naast de toenmalige Roomse schuilkerk in de Ronde Hoep.

De vader van Cornelis is een vermogend boer, die in 1757 boerderij annex herenhuis Bijlmerlust in de Bijlmermeer koopt. Dit pand is afgebroken, maar weer herbouwd aan het Gein, toen de Bijlmermeer volgebouwd werd.

De vijf kinderen erven in 1788 elk fl. 14.000,-

Cornelis' moeder doet in 1789 afstand van het beheer van haar goederen.

Cornelis krijgt voor fl. 3.000,- een boerderij gelegen in Nieuwer-Amstel, aan de Amstel dicht bij Ouderkerk, waarvan de waarde is vastgesteld op fl. 17.000, -

(bron: http://www.genloenen.nl/generatie_VIII.htm).

20. Adrianus Molleman

We hebben de keuze uit een **tweetal** Adrianussen, omdat de datum van begraven onbekend is.

Gedoopt: 11 juni 1724, zoon van Jan Molleman en Barentje van Steenvoord

Otr. Amsterdam 1: 1761: **Catharina Ismark**, van Amsterdam, 32 jaar, luthers, geassisteerd met haar moeder Carina Cramer.
De ouders van Adrianus zijn dood: vader Jan is overleden voor 1750, moeder Barentje werd in 1759 ten grave gedragen.

Otr. Amsterdam 2: 8 september 1774: **Christina Halderberg**, oud 33 jaar, Luthers

In 1797 wordt er in de Amsterdamse Oosterkerk een Adriaanus Molleman begraven, makelaar op de Oudezijds Achterburgwal bij de Korte Niesel, in een eigen graf.

Hij laat na in Ouderkerk een boerebruiker naast 'Hoofdenburg' en een huis, achterhuis en tuin over de tolbrug bewoond door B. Schapestalter en D. Freeke, en een stuk land in Duivendrecht.

En de andere Adriaan Molleman:

Gedoopt: 23 januari 1763, zoon van Schepen en Buurmeester Engelbert Molleman en Geertje Velthuijzen

Begraven: Onbekend

Zerk: 118

In graf 118 zijn begraven volgens het begraafboek:

6 juni 1793: Geertje Molman

30 jan. 1802: Een kraamkindje van de vrouw van Jan Molman

7 aug. 1807: Ad(rianus) Molman, kind van Jan Molleman en Johanna Schaap

21. Engelbert Molleman/ Molman

Geboren:	ca 1727, zoon van Jan Molleman en Barentje van Steenvoort
Trouwt:	17 mei 1750 (belofte): Geertje Tadiksz Velthuijsen uit Baambrugge; zij krijgen elf kinderen.
Begraven:	30 januari 1795
Zerk:	117

Engelbert heeft in het dorp allerlei functies vervuld: Buurmeester (1754, 1762, 1763 en 1769), Schepen (1761, 1764, 1767 en 1771), Armmeester (1760, 1766) en wachtmeester (1779). In 2013 stelt de bekende Ouderkerker Jan Molleman (1927-2015) aan de onderzoeksgroep van de Historische Vereniging Wolfgerus van Aemstel de vraag of hij afstamt van de Mollemannen waarvan drie grafzerken in de Amstelkerk liggen.

Het antwoord was: Ja!

Zijn stamreeks komt uit bij Engelbert Molleman en Geertje Velthuijsen.

Geertje wordt ruim twee maanden na haar man Engelbert begraven in het eigen graf 117, waar vervolgens werden begraven:

1 december 1795:	Geertje Molman kind van Govert Molman
1 november 1800:	Govert Molman
13 februari 1801:	Een kraamkindje van de Wed. Govert Molman
19 september 1810:	Cornelis Snel, kind van Maria Molleman.

Ook graf 116 was een graf van de familie:

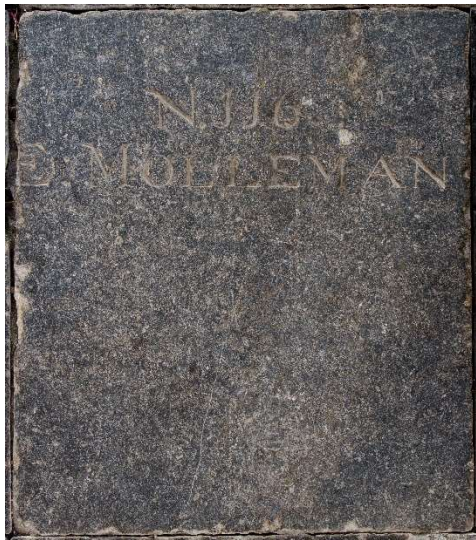
20 november 1784:	Maria Molleman
20 november 1788:	Barendje Molleman
28 juni 1797:	Geertje Molman, kind van Govert Molman
6 augustus 1805:	Ad. Molman

Evenals graf 118:

6 juni 1793:	Geertje Molman
30 januari 1802:	Een kraamkindje van de vrouw van Jan Molman
7 augustus 1807:	Ad(rianus) Molman, kind van Jan

De Pruisen hebben bij hun inval in Nederland in 1787 ook veel schade aangericht in Ouderkerk. In 1792 is de schade geïnventariseerd en wordt de geleden schade vergoed.

Ook E. Molleman levert een rekening in; zijn vrouw Geertje 'Velhusen' tekent als huisvrouw en curatrice.

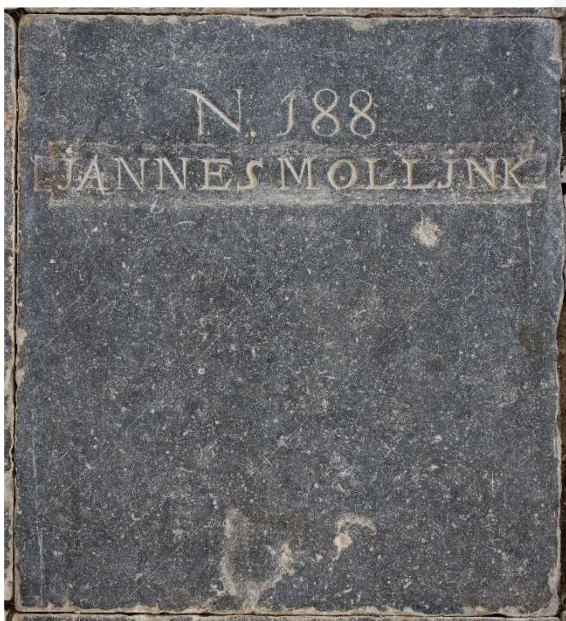
22. Jannes Mollink

Ondertrouwt:	Amsterdam 1764: Jannes komt van Almelo, is 26 jaar en zijn vader is Hendrik, en Johanna Meijer , afkomstig van Amsterdam, en wordt begraven in Ouderkerk in 1808
Impost:	J.N. Harwig geeft aan het lijk van Jannes Mollink komende van Amstelveen, in de classe van f 15,-
Begraven:	8 augustus 1796
Zerk:	188

Tussen 1766 en 1777 laten Jannes Mollink en Johanna Meijer zes kinderen in Amsterdam dopen.

Jannes Mollink komt tussen 1777 en 1794 enige keren voor in de transportakten van Amsterdam, o.a. bij panden in de Lange Niezel, de Ridderstraat, en de Kromboomssloot.

Koopt buitenplaatsje 'Schoongesigt' aan het Hogereinde van erfgenaam Ernst Wm. Stoltenkamp voor f 2550,- in 1793. Zijn vrouw en zijn dochter Catharina Hendrica Mollink verkopen Schoongesigt aan Jurriaan van Coersel voor f 2350,- in 1800.

23. Pieter van Muyen

Beroep:	veehouder in de Ronde Hoep
Gedoopt:	R.K.-statie Bullewijk, 1721 2 maart, zoon van Renier Pieterse van Muijen en Lijsbet Paulusse Hoofd
Trouwt:	6 november 1746: Antie Teunis de Winter , geb. 1726, overleden Hof van Delft 1818; dochter van Teunis Barentse wonende op De Bilt, gerecht Ouder-Amstel; zij laten tussen 1748 en 1765 negen kinderen R.K. dopen.
Begraven:	16 september 1790
Zerk:	106

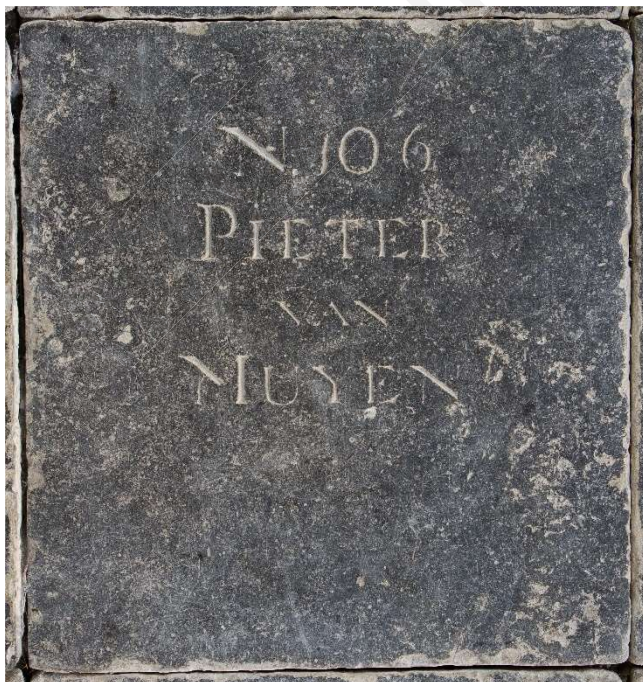
In 1739 is een nieuwbouwhuis en schuur in Rondehoep van Pieter van Muijen.

In 1771 is er sprake van 'windrecht' van de molen De Vreede van Matthijs van Dorth aan de Achterdijk, een achtkanten molen tot het malen van snuiftabak en cement, op het land van Pieter van Muijen; huur 6 ponden per jaar.

Op de lijst van nieuwe getimmerten in 1782: een nieuwe boerewoning in het dorp; eigenaar Pieter.

In 1787 dient Pieter een rekening in vanwege de aanleg van een exercitieterrein in Ouderkerk, voor diverse 'wagenvragten' en 'verteering'. Hij zal wel voor het transport van het puin hebben gezorgd.

Na de inval van de Pruisen in 1787 dient Pieter als Armmeester een rekening in van fl. 117,-,- en in 1790 wordt hij als kerkmeester genoemd.

24. Albert (van) Paddenburg

Beroep:	schipper van Ouderkerk op Amsterdam; bestuurder
Gedoopt:	15 april 1729, zoon van Cornelis Albertsz van Paddenburg en Femmetje Dirkx van den Berg
Trouwt:	25 februari 1753: Petronella (Nellitje) Pessel , gedoopt 1726, dochter van George Pessel en Jacoba van der Heijden; tussen 1753 en 1765 laten zij negen kinderen dopen
Begraven:	20 juni 1797
Zerk:	53

Albert van Paddenburg is een Ouderkerker in hart en nieren. Hij is als **zoon van Cornelis Albertszn. van Paddenburg en Femmetje Dirks Vogel** in 1729 geboren en heeft zijn hele leven in Ouderkerk gewoond. Maar zijn wortels reiken dieper. Grootvader Albert Eldertzn. is al een Ouderkerker; hij maakt in 1687 deel uit van het College van Schepenen van Ouder-Amstel dat uit zeven leden bestond.

Het is niet bekend wat Albert in zijn jonge jaren deed voor de kost. Maar in 1763 - dus op 33-jarige leeftijd - wordt hij dorpschipper. Dat is een functie met een officiële aanstelling, uitgevaardigd door het Amsterdamse stadsbestuur. Hij is bevoegd maar ook verplicht met een trekschuit in de winter driemaal en in de zomer viermaal per week naar en van Amsterdam te varen. Hij heeft daarmee het monopolie op het vervoer van mensen en goederen tegen vastgestelde tarieven. Niettemin is de veerschipper een zelfstandige ondernemer.

Bij zijn trouwen woont Albert **aan de Amsteldijk** in Klein-Duivendrecht.

Albert is tussen 1765 en 1793 al die jaren óf Schepen, óf Buurmeester in Ouder-Amstel.

Het gezin Van Paddenburg woont een tijd lang schuin tegenover het haventje. Zij hebben dus uitzicht op de daar afgemeerde trekschuit.

Maar in de periode 1769 en 1783 woont het gezin in het vrij nieuwe rechthuis. Eigenlijk is dat de dienstwoning van de Schout maar in deze periode gaf deze functionaris er kennelijk de voorkeur aan om elders te wonen. We kunnen ons voorstellen dat dit onderkomen bijdraagt aan de status van onze dorpsgenoot.

In 1780 wordt hij aangesteld als substituut bode van Ouder-Amstel, vanwege de slechte gezondheid van gerechtsbode George Pessel, zijn schoonvader.

Als Schepen wordt Albert ook benoemd om de boedel van de overleden chirurgijn uit de Rijke Waveren te beheren en de begrafenis te regelen.

Als buurmeester regelt hij de militaire bewapening, een geweer en bajonet, van de burgercompagnie.

Twee jaar later, in 1787, regelt hij het terugzenden van bajonetten en patroontassen van onvermogene weerbare mannen. Of hij daarmee ook naar 's lands magazijnen in Naarden is geweest, is niet duidelijk.

In 1788 reist hij als buurmeester wel naar Amsterdam om bij de thesaurier ordinaris de penningen te gaan halen om het verblijf van de Pruisische manschappen onder majoor Schmude te kunnen bekostigen.

We treffen Albert ook als diaken en kerk(rent)meester. De laatstgenoemde functie wordt hem toebedeeld door het burgerlijk gezag en dus niet door de kerkelijke gemeenschap. Daarbij hoorde dat de kerkmeester eenmaal per jaar in het openbaar financiële verantwoording aflegde van de kerkelijke inkomsten en uitgaven. Er was dus nog geen sprake van een scheiding van kerk en staat. Volledigheidshalve moet nog worden vermeld dat hij tussen 1782 en 1797 secretaris-penningmeester is van de Rondehooper polder.

In 1793 overlijdt zijn vrouw Petronella, die tot die dag schatster was van Ouder-Amstel. Na het overlijden van Albert brengt zijn woonhuis f. 2370,- op. Het huis met kapitale tuin en dito theekoepel staat, zoals eerder vermeld, schuin tegenover het Ouderkerkse haventje.

Het is opmerkelijk dat de familie Van Paddenburg tot na de Tweede Wereldoorlog ongeveer op diezelfde plek heeft geleefd en gewerkt. Nog steeds is de familienaam in de telefoongids van Ouderkerk te vinden. Dat houdt in dat deze familie al meer dan 325 jaar deel uitmaakt van de Ouderkerkse samenleving. De Van Paddenburgs mogen zich dus – behoudens tegenbewijs – de oudste familie van Ouderkerk noemen.

(bron: P. van Schaik, in een nog te publiceren artikel over Albert van Paddenburg)

Zie bijlage.

25. George Pessel

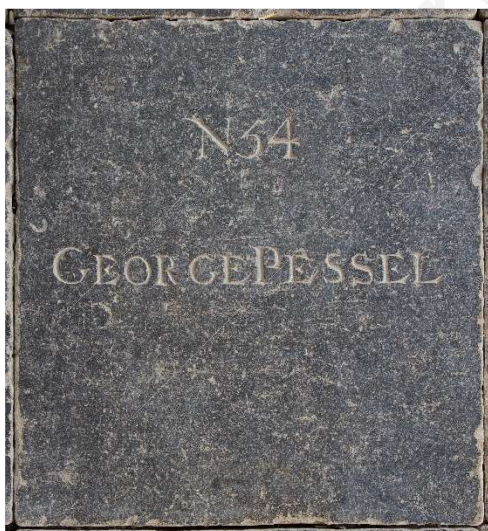
Beroep:	gerechtsbode
Geboren:	1700
Ondertrouwt:	te Amsterdam 20 april 1725: George Pessel, afkomstig van de Diemermeer op de Amstel; zijn ouders zijn dood en hij wordt geassisteerd door zijn oom Jan Pessel, en Jacoba van der Heijden , afkomstig van Amsterdam; ook haar ouders zijn dood; geassisteerd met Marretje Pessel. Zij laten twee dochters dopen in Ouderkerk.
Begraven:	20 december 1780
Zerk:	54

George is in 1746 kerkmeester.

Gerechtsbode vanaf 1762 tot aan zijn dood in 1780. Zijn schoonzoon Albert van Paddenburg zal zijn laatste jaar als gerechtsbode hem als substituut gerechtsbode ondersteunen. Dit vanwege zijn zwakke gezondheid.

Hij heeft als gerechtsbode de bevoegdheid om in naam van Schout en Schepenen te observeren, ter executie te leggen de placaten van de Staten van Holland en Westfriesland nopens de in- en uitvoer, als ook het vervoeren van rundvee, enz.

Zie bijlage.

26. Jan van Ravensveld

Beroep:	veehouder aan de Binnenbullewijk
Afkomstig:	van Amstelveen
Trouwt:	7 november 1762: Annetje van Paddenburg , gedoopt 1727, dochter van Cornelis Alberts van Paddenburg en Femmetje Dirkx van den Berg, zuster van de eveneens in de Amstelkerk begraven Albert van Paddenburg, zij woont onder het Geregt van Amstelveen
Begraven:	25 september 1800
Zerk:	142

Jan huurt in 1775 een bruikweersland met woning etc. naast en achter Hoofdenburg, ook in 1785 huurt hij dit; telkens voor fl. 600,- per jaar; eigenaar is Hk. Hartwijk.

Jan is heel boosaardig tegen Antje zijn vrouw en bedreigt haar. Zij loopt weg. Scheiding van tafel en bed. Verklaringen van het personeel: 1785.

Uit de belasting op roerende zaken, de 40^e penning, weten we dat na zijn overlijden zijn meubelen fl. 158,- opbrengen.

27. Abram Regtuijt

Zerk: 119

Onduidelijk is wie hier begraven ligt; er zijn **twee** mogelijkheden.

We komen in Ouderkerk een Abraham Regtuijt tegen:

Beroep: veehouder op Nieuw Regtlust in de Ronde Hoep, tegenover de Portugees-Israëlitische begraafplaats, *'zuivelboer, vetweijer en slager'*

Gedoopt: 10 januari 1762, zoon van Claas Regtuijt en Dirkje Elberts Paddenburg

Trouwt: 6 januari 1788: **Dirkje van Bemmel** uit Oud-Loosdrecht, geb. 1766, overleden Ouderkerk 16 juni 1816; zij krijgen **13** kinderen, waarvan er zes trouwen.

Overleden: 1 februari 1850, dus Albert is niet in de kerk begraven!

De dienstboden van zowel Jan Molleman als van Abram Regtuijt hebben in 1803 een onecht kind gekregen; ze moeten óf borgen stellen voor deze kinderen óf vertrekken uit het ambacht.

In januari 1804 wordt een nieuw gemeentebestuur ingesteld. Abram Regtuijt en zijn zwager Gerrit Meijers hebben er beiden zitting in. Maar kan dat wel, zulke verwanten? Een maand later wordt bericht ontvangen van het Departementaal Bestuur dat de zuster van Abram Regtuijt, die de vrouw is van Gerrit Meijers, is overleden en dat daarom geen reden is de verwantschapsregel toe te passen. In 1805 zullen de bestuurders H. van Ravensbergen en A. Regtuijt met de weduwe De Heus en met Coezant onderhandelen over het huren van hun leegstaande huis t.b.v. ingekwartierde militairen. Aan de Raad van Amsterdam zal huisraad en keukengereedschap voor 30 á 40 man worden gevraagd. Dit alles i.v.m. aan te leggen batterijen tot dekking van de stad Amsterdam.

Voor de inrichting van de **kazerne** in Ouderkerk reist in februari 1807 o.a. Abram af naar Amsterdam om bij Jacob Rozeboom te kijken naar matrassen, peluwen en dekens.

Abram woont in 1806 op Nieuw Regtlust, naast de buitenplaats Overkerk, waar later de RK kerk zal verrijzen, en staat dan te boek als *'zuivelboer, vetweijer en slager'*.

In 1810, toen Nederland werd ingelijfd bij Frankrijk, neemt Abram weer zitting in het gemeentebestuur en zweert de eed: *'Ik zweer gehoorzaamheid aan de constitutionele wetten van het keizerrijk en trouw aan de keizer'*.

Het is een moeilijke tijd daar de Franse eisen tot het leveren van paarden, foerage en transportmiddelen gigantisch waren. De tocht naar Rusland ligt in het verschiet.

En ook ruim na de Franse tijd is hij bestuurder, in 1827 assessor (wethouder), tussen 1832-1834 waarnemend burgemeester.

Hij heeft ook zitting in het polderbestuur van de polder Groot-Duivendrecht.

En tevens is er een andere Abraham Regtuijt met banden met Ouderkerk:

Abraham Regtuit komt ten tijde van zijn huwelijk uit de Oude Loosdrecht, maar woont te Baambrugge. Echter... *laatstelijk gewoond hebbende onder Ouderkerk aan den Amstel.*

Museum Amstelland

28. F.H. Riepe

Zerk: 154

Onduidelijk is wie hier begraven ligt.

F.H. Riepe komt niet voor in het archief van Schout en Schepenen van Ouder-Amstel.
Hij komt ook niet voor in het register van boetes op trouwen en begraven buiten Amsterdam.

Wel komen we in Amsterdam een F.H. Riepe tegen:

*'Frans Hendrik Riepe, afkomstig van Wellinkhuijse, gereformeert, oud 25 jaar, wonend in de Voetboogstraat, zijn ouders doot, geassisteerd met Harmijntje Bosman, die op 9 april 1756 te Amsterdam in ondertrouw gaat:
Maria Parson, 30 jaar, in de Leijdsche Dwarsstraat, geassisteerd met haar vader Cornelis Bartelse Person'.*

Hij treedt meermalen als doopgetuige op in Amsterdam, en op 25 september 1757 laat hij zijn zoon Antony dopen in de Nieuwe Kerk te Amsterdam, getuigen zijn Jan Parson en Harmijntje Bosman.

25 juli 1789: begraven van Maria Person, huisvrouw van F.H. Riepe, in de Vijzelstraat; op Heiligewegs- en Leidse Kerkhof.

In 1790 verkoopt hij een huis in de Vijzelstraat.

29. Bernardus Smits

Beroep:	loodgietersbaas
Geboren:	1726 augustus
Trouwt:	Geertruij van Dillenburg , overleden 1803 Zij laten tussen 1753 en 1758 drie kinderen dopen in Ouderkerk; een zoon en twee dochters
Begraven:	11 januari 1811
Zerk:	115

Bernardus is tussen 1767 en 1786 óf Buurmeester óf Schepen, een rasbestuurder dus.

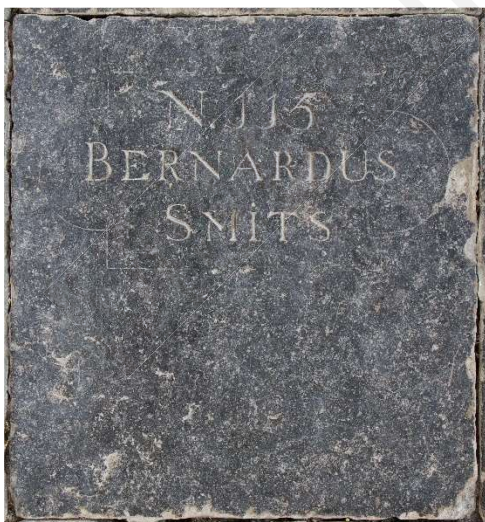
Hij is loodgietersbaas in Ouderkerk. In 1787 verricht ook hij reparatiewerkzaamheden aan het Regthuis; er is hierover een Memorie van hem in het archief bewaard gebleven.

In 1806 woont hij in huis A49 (Brugstraat hoek Dorpsstraat) en is dan rentenier. Inmiddels is zijn vrouw Geertruij al overleden.

Dat inkwartiering in 1810 ook een bejaard man als Smits ten deel viel, valt op te maken uit dat

'het achterhuis nu verhuurd wordt aan Elisabeth Visscher, dienstmeid van B. Smits, omdat de Hollandse soldaten vertrokken zijn'.

Als Bernardus overlijdt, is hij 84 jaar en 5 maanden, en weduwnaar zonder kinderen.

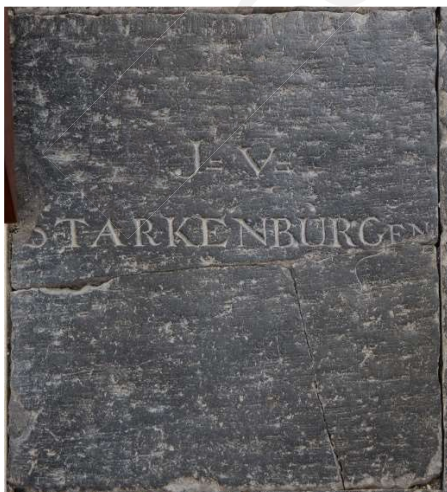
30. Joost van Starckenburg

Beroep:	meersterscheepstimmerman
Afkomstig:	van Kalslagen; zijn vader is Jan Joosten
Trouwt 1:	15 april 1742: Jannetje Willems Kok , afkomstig van Ouderkerk, weduwe van Cornelis Japikse Breur; zij krijgen twee kinderen
Trouwt 2:	23 januari 1748: Claesien Cornelisse Luijer , weduwe van Marten de Ruijter, afkomstig van Amsterdam
Trouwt 3:	17 september 1767: Trijntie Klaase Kleijn , weduwe van Pieter Aarsen Hanning; haar gebroken zerk ligt buiten, voor de ingang van de kerk, begraven 28 juni 1773
Begraven:	30 mei 1786
Zerk:	J. V. Starckenburg en (128 volgens begraafboek)

Joost en zijn bruid Jannetje zijn beiden Rooms, en gaan in de polder Klein Duivendrecht wonen. Jannetje overlijdt in augustus 1747. Haar eerste man, Cornelis Jacobs Breur, is eigenaar van de reeds in 1666 genoemde scheepswerf bij de Kerkbrug in Ouderkerk. Joost erft van zijn vrouw $\frac{1}{4}$ van de werf.

De minderjarige kinderen Marretie en Diewertie Cornelis Breur verkopen na het overlijden van hun moeder in 1748 de helft van de scheepstimmerwerf met huis en loodsen bij de Kerkbrug in Ouderkerk aan hun stiefvader Joost Jans voor f. 750,-

In 1783 verkoopt dochter Trijntje Joosten van Starckenburg haar $\frac{1}{4}$ deel in de werf aan haar vader, die daarmee de hele werf in zijn bezit krijgt. Op dezelfde datum verkoopt Joost de scheepswerf met het huis, loodsen, gereedschappen, enz. aan Cornelis Bleekendaal. Bij het overlijden van Joost in 1786 laat hij minderjarige kinderen na. Joost is vanaf 1764 tot 1768 drie jaar Armmeester; in 1769 Schepen.

31. Jan Cornelisz. Stip

Beroep:	veehouder
Gedoopt:	14 april 1731 RK statie Bullewijk, zoon van Cornelis Jansz Stip en Pietertje Lambrechtse Kuiper
Trouwt:	23 november 1751 Neeltje Pieterse Veen , dochter van Pieter Hendrikse Veen en Clasia Taticks Top, geboren te Ouderkerk, woonachtig te Abcoude Proosdij; zij krijgen vier kinderen
Begraven:	27 mei 1788
tekst:	1758
Zerk:	42

In 1765 en in 1776 is Jan hooisteker en keurmeester voor het kwartier Buiten Bullewijk.

Als in 1768 de rijke Abilia Gillis overlijdt, zie haar rijkversierde grafsteen in deze kerk, blijkt Jan Stip land in de Rondehoep van haar te huren.

In 1777 is Jan Stip kerkmeester.

Ook doet Jan soms aangifte in verband met de collaterale successie (= erfenis die op een zijtak van de familie overgaat), zoals in 1780 bij Hendrik Vork, die een huis nalaat.

32. Cornelis Gijsbertsz Verweij

Beroep:	rentenier
Gedoopt:	Amsterdam, Amstelkerk, 3 juli 1709, zoon van Gijsbert Verwaj en Lijsbet Allewijk; getuigen Jan Kamhuijsen en Bartha Bergh
Ondertrouwt 1:	Amsterdam 23 april 1733: Maria Bergh
Trouwt 2:	29 september 1748 Workum: Jetske Monsma , weduwe van Nolle Jans Nollides
Trouwt 3:	25 juli 1752: Abilia Gillis , weduwe van Jan Adriaen Victor
Trouwt 4:	1 januari 1769: Johanna Oosthuijsen , weduwe van Albertus Schouten, begraven Nieuwezijds- kapel 6 januari 1773
Overleden:	19 januari 1781
Zerk:	12 en 13: monumentale grafzerk onder glasplaat

Uit het eerste huwelijk, met Martha/Maria Bergh, heeft Cornelis een innocente zoon Gijsbert. In 1767 wordt hij curator over deze zoon, en hij wil dat na zijn overlijden Gijsbert bij zijn huishoudster zal blijven. Maar de andere curatoren raden dit af. Zoon Gijsbert wordt in juni 1798 genoemd in een request verhuizing naar Amsterdam.

Wanneer Cornelis Verweij in 1748 met Jetske Monsma trouwt in Workum, is hij woonachtig te Amsterdam. Zij gaan op de Monsma-state te Bolsward wonen. Jetske is de dochter van Sipke Jansz. Monsma, een zeer rijke koopman in hout en touw en tevens burgemeester van Bolsward, en van Bottie Lolles Repkema. Jetske is geboren 26 januari 1708 en gedoopt te Bolsward 31 januari 1708. Jetske trouwt 1 Kornwerd 1731: Nolle Jans Nollides, zoon van de burgemeester van Harlingen. Bij het overlijden van Jetske in of kort voor 1752 wordt Cornelis 'rentenier' genoemd en woont op de Monsma-state.

Cornelis hertrouwt in 1752 (buiten gemeenschap van goederen) met Abilia Gillis, weduwe van Jan Adriaen Victor, wonende op de buitenplaats 'Overkerk' bij de Kerkbrug. Ook Den Elskamp in de Dorpsstraat is eigendom van Jan Adriaen Victor. Abilia Gillis en Jan Adriaen Victor zijn te Amsterdam getrouwd in 1718.

Zijn vierde vrouw Johanna Oosthuijsen is in Amsterdam in 1730 getrouwd met Albertus Schouten. Zij treden in 1751 als doopgetuigen op in Amsterdam. Albertus wordt begraven op 25 mei 1768 in de Nieuwezijds-kapel. Johanna trouwt een half jaar later met Cornelis Verweij.

Kerkmeester Amstelkerk:	1760, 1764, 1768 en 1769
Ouderling Gereformeerde kerk (= Amstelkerk):	1769
Schepen:	1755, 1757, 1762, 1765 en 1766
Buurmeester:	1767

Cornelis Verweij is voogd van Jacobus Verweij uit Amsterdam, die met Alida Koster wil trouwen. Het stel is in ondertrouw gegaan in mei 1768. Vanwege zijn jeugdige leeftijd heeft Jacobus daarvoor de toestemming nodig van zijn voogd.

Maar voogd Cornelis vindt Jacobus te jong, en hij oefent het beroep dat hij uitoefent niet naar behoren uit, en Cornelis geeft geen toestemming voor het huwelijk.

Indien dit niet telt, dan advies *'tot het trouwen onder huwelijkse voorwaarden'*.

Abilia Gilles, huisvrouw van Cornelis Verweij Gijsbertsz, is overleden op 29 mei 1768 en laat na: het huis in het dorp met bewoner Jan Keiser, de boerebruiker 'Overkerk', land over de kruitmolen en land achter buitenplaats 'Overkerk' bewoond en gebruikt door Claas Deugd, buitenplaats 'Overkerk' in de Rondehoep bij de Kerkbrug met herenhuizing, timmermanswoning en getimmerten, land in de Rondehoep gebruikt door Jan Stip.

Cornelis Verweij Gijsbertsz erft dit alles.

Abilia wordt begraven in de voorganger van de huidige Amstelkerk. Cornelis laat een monumentale grafsteen voor haar maken.

5 juli 1768 Bij de inspectie van woonerven op verzoek van de erven van Jan Molleman, eigenaars van huis en woonerven in Ouderkerk, is bevonden dat tussen de woonerven verschillen waren ontstaan ter zake van het secreet staande op het erf van de erven, hangende over meer dan de helft over de scheisloot met het erf van Hendrik Kisjes. Hierop loost ook het secreet van het huis van Cornelis Verweij Gijsbertsz, bewoond door Jan Keiser, met veel stank en overlast.

Overeengekomen wordt dat de erven van Jan Molleman zullen intrekken dat alleen de zitting of de bril over de sloot zal hangen, en niet lager aan de grond dan 1½ voet.

Op 19 januari 1781 overlijdt Cornelis Gijsbertsz Verweij en hij wordt in de nieuwgebouwde Amstelkerk begraven in de grafkelder, onder de monumentale grafsteen, waar zijn eerdere vrouw Abilia Gillis reeds te ruste is gelegd.

Een legaat aan de kerkmeesters maakt het mogelijk de grafkelder te verplaatsen i.v.m. de nieuwbouw van de kerk in 1774.

Na zijn overlijden vindt er een verkoop plaats van goederen op Overkerk; opbrengst fl. 5715:2:-

33. Jacob Wasmoeth

Beroep:	broodbakker, afkomstig uit Duitsland
Trouwt 1:	17 september 1786: Cornelia van Paddenburg, dochter van beurtschipper Albert van Paddenburg en Petronella Pessel, gedoopt 1753; zij krijgen twee zonen, Hendrik en Albert.
Trouwt 2:	19 februari 1792: Kornelia Hansink
Begraven:	24 maart 1800
Zerk:	135

In juni 1785 krijgt Jacob Wasmoeth toestemming om in Ouderkerk als broodbakker te gaan werken. Hij vestigt zich in de Dorpsstraat, op de plek waar vele jaren later bakker Koolhaas zich zou vestigen. Een jaar later trouwt hij.

Zijn vrouw Cornelia van Paddenburg wordt begraven 31 augustus 1791, een maand na de geboorte van haar zoon Albert.

In dat jaar is Jacob Armmeester.

Ruim een half jaar later hertrouwt Jacob, inmiddels schepen, met Kornelia Hansink/Hantink, afkomstig uit Amsterdam.

Op de rechte dag van Ouderkerk van 5 april 1796 eist Jacob genoegdoening van de vrouw en de dienstmaagd van Jacob de Jong. Zij hadden hem beledigd en *'aangetijgd als nam hij te veel voor zijn brood'*. Uitkomst onbekend.

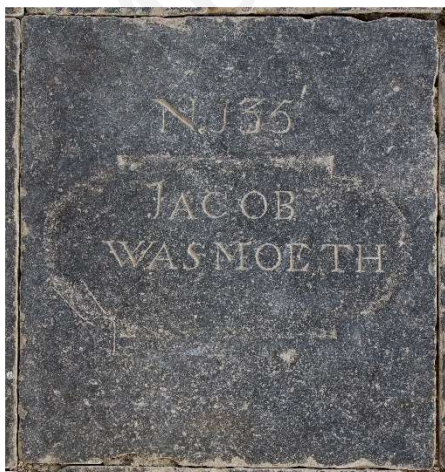
Al in oktober 1799 is Jacob ziek, want onder een nota voor het bestuur van Ouder-Amstel ad fl. 8:12:4 staat *'Voldaan op dato H. Wasmoeth per order mijn vader J. Wasmoeth'*.

Zoon Hendrik was toen twaalf jaar oud. Hendrik had gelukkig een tweede moeder aan Kornelia Hansink. Geldzorgen waren er niet dankzij een belangrijke erfenis na het overlijden in 1797 van zijn grootvader Albert van Paddenburg.

Na het overlijden van Jacob in maart 1800 hertrouwt Kornelia Hansink in juli 1800 te Amsterdam met broodbakker Carel Godlieb Croos. Samen zetten zij de zaak in de Dorpsstraat voort.

Maar ook Carel Croos wordt niet oud. Hij overlijdt in 1813, waarop Hendrik Wasmoeth, aanvankelijk samen met zijn stiefmoeder, de zaak voortzet.

Kornelia Hansink overlijdt in 1820.

34. Christina Wulbers

Beroep:	eigenares smederij bij de Kerkbrug en van een timmerwinkel in de Kerkstraat
Dochter:	van Hendrik Wulbers en Anna Boele, weduwe Gerardus Greevers, eerder weduwe Albert Vork (eigenaar smederij)
Trouwt 1:	RK statie Bullewijk 1762: Gerrit Hendrik Nieman ; gescheiden van tafel en bed (circa 1764?)
Trouwt 2:	Jan Steen
Overleden:	te Westzaan
Begraven:	12 mei 1787
Zerk:	160, met ook de letters: ICRL

28 april 1778: Acte van indemniteit inzake Anna Boele, weduwe van Gerardus Greevers, en haar dochter Christina Wilbers, huisvrouw van Gerardus Hendricus Nijman:

'Schout en Schepenen ter Nieuwer-Amstel beloven bij dezen, dat indien bovengenoemde personen, die naar Ouderkerk vertrokken, binnen 4 jaar na heden in armoede mochten komen te vallen, deze wederom tot zich te zullen nemen en de Armen van Ouderkerk te zullen bevrijden van alle lasten van dien.'

20 augustus 1782 Rechtszaak: Christina Wilbers alhier (vroeger te Nieuwer-Amstel) wil weten of haar man Gerardus Henricus Nijman, van wie zij van tafel en bed gescheiden is en die sinds 1764 onder de naam van Stukaat geboortig van Staare (of Hukaat en Haare) in Munsterland, onder 't gerecht van Assen in het landschap Drente woont, ca. 8 jaar geleden door straf met de 'koort' wegens paardedieverijen bij deze geseling is gestorven.

Drie weken later komt het antwoord uit Drenthe van de etsstoel, heer drost en 24 etten:

'Dit verhaal is van alle grond van waarheid ontbloot'.

Op 12 mei 1787 wordt Christina Wulbers begraven in eigen graf 160. Zij is te Westzaan overleden. Zij laat na een huis met timmermanswinkel in 't dorp, gelegen aan de Kerkstraat tot achter a/d Amstel, belend ten N-O Elbert Regtuijt en ten Z-W de diaconie, verder $\frac{3}{4}$ huis en erf = smidswinkel met huisje erachter bij de Kerkbrug in de Rondehoep.

35. Cornelis Wilmerdonx,

Beroep:	Predikant in Ouderkerk van 1657 tot zijn emeritaat in 1699.
Geboren:	Amsterdam 1630, doop niet gevonden; zoon van Simon Wilmerdonx uit Middelburg en Maria Serrurier, die in Amsterdam trouwen in 1628.
Trouwt:	Anna Elias , zij krijgen vier kinderen: Maria Wilmerdonx, (trouwt met Abr. Volckertsz), Lucretia, Simon (doop Amsterdamse Amstelkerk 1673) en Reijer Wilmerdonx (waarschijnlijk secretaris van Ouder-Amstel tussen 1695 en 1705)
Overleden:	te Amsterdam, echter het lijk van dominé Cornelis Wilmerdonk wordt niet in Amsterdam begraven, maar in Ouderkerk op 13-4-1714. Daar rust een boete op, die ten goede komt aan de regenten van het Aalmoezeniersweeshuis in Amsterdam.
Zerk:	restant van de zerk met opschrift 'Wilmerdo'.

In 1678 kreeg Cornelis Wilmerdonx een nieuwe pastorie, maar moest zelf een bedrag van f. 4000,- aan de kerk lenen.

Koopt in 1680 een 'smidshuis' aan de overkant van de Amstel.

Cornelis koopt 8 morgen 260 roe (gemeen met 10 m 500 roe van koper zelf) = 19 m 160 roe van Jakob Gerritsen en Jan Elbertsen (timmerlieden) f 1200,- in 1683. De erven van Cornelis Wilmerdonx verkopen in 1723 19 morgen 160 roe + huis/erf/schuur aan Gerrit Jacobsz Stip, vooraan Waarthuizen (in de Ronde Hoep) voor f 1900,-

Cornelis koopt in 1683 huis/erf van Marritien Pieters, weduwe Cornelis Cornelisz Visscher voor f 500,- Na het overlijden van Cornelis verkopen de meerderjarige dochter Lucretia Wilmerdonx, en de minderjarige Reijer en Maria Wilmerdonx aan Willem Adriaans van Balen 2 huizen/erven naast elkaar tegenover het Regthuis, f 1000,- in 1714. Dit was bekomen uit het testament van Geertruij van Beijnom.

Ten tijde dat hij predikant is in Ouderkerk, staat er in Amstelveen een predikant met dezelfde achternaam. Er bestaat verwarring over de voornamen van beide heren maar gelet op hun levensperiodes zou de Amstelveense de vader kunnen zijn.

De Amstelveense predikant is genaamd Simon Wilmerdoncx [zoon van Cornelis], geboren in Middelburg en hij is predikant van 1626 en is overleden in 1641.

Bijlage:

Eind 1775 speelt een lastig geschil tussen de diaconie (armenzorg) van de gereformeerde gemeente (voorloper van de huidige diaconie van de Amstelkerk) en de Armmeesters (van het openbaar bestuur van Ouderkerk, zeg maar de huidige Bijstand).

De volgende bovengenoemde personen spelen een rol in deze affaire: Dirk Breur, Anthonie van Coesand, Gerrit Hoogslag, Albert van Paddenburg en George Pessel.

Wat is het geval?

Gijsbert IJsbrandse de Jongh verloor op jonge leeftijd zijn ouders IJsbrand de Jongh en Antjen Evenblij, die lid waren van de gereformeerde gemeente van Ouder-Amstel. Gijsbert was 7 of 8 jaar toen hij onder de hoede werd genomen door de gereformeerde diaconie. Enige jaren nadien heeft Gijsbert geprobeerd zijn eigen brood te verdienen, maar een blessure aan zijn ruggengraat maakte werken onmogelijk.

Vrij plotseling wordt zijn uitkering in 1775 stopgezet, zonder opgave van redenen.

Hem is zonder meer gezegd:

'dat is een laatste geld off Salaris, gij moet nu na armmeesteren gaan'.

Gijsbert heeft zich prompt vervoegd bij *'de Heren Armmeesteren van de gemene armen'* in dit ambacht. Deze gaven hem ten antwoord daartoe niet verplicht te zijn en stuurden hem weg. Gijsbert zoekt het hoger op en vraagt aan de bestuurders van dit ambacht, de Schout en Schepenen, om alsnog bijstand te krijgen van of de diaconie of de Armmeesters.

Schepen Albert van Paddenburg wordt *'gequalificeerd'* als een neutraal persoon in deze zaak om wekelijks 2 guldens en 10 stuivers voor kostgeld en 6 stuivers voor verder onderstand voor te schieten aan Gijsbert. De kosten zullen later *gedeclareerd* worden bij diegene die volgens het gerecht hoort te betalen. De handtekening van Meester Jeronimus Nolthenius, Schout en Secretaris, staat onder dit stuk.

De Armmeesters wordt om een reactie gevraagd door de Heeren Scheepenen van Ouwer Amstel.

Zij verweren zich door te stellen dat Gijsbert al die tijd *'een geallimenterde van Diaconen'* was.

De Armmeesters zijn goed op **de hoogte**.

Toen de diakenen Gijsbert in hun alimentatie opnamen, zijn zij niet

'ten huize van zijne Ouders op eene geheele leedige plaatze gevallen, want zij hebben de halve boerderij, de beesten en etc. verkogt, en nog wegens eene uytstaande obligatie eene zomma van Zes hondert Guldens ontfangen'.

De Armmeesters prijzen Schout en Schepenen om hun vaderlijke zorg waardoor Gijsbert net niet de hongerdood hoefde te sterven. 't Wordt echter allemaal nog interessanter wanneer de Armmeesters als terloops melden dat de diakenen een ander onder hun alimentatie hebben genomen en wel ene Jan van Deventer. Hij is lidmaat van deze gemeente, maar hij was bij zijn zoon in Abcoude gaan wonen,

'dog een Oud en Zeer eenvoudig Man Zijnde, uijt Onkunde verzuijmd had, Sijne Kerkelijke Attestatie binnen den bepaalden Tijd te ligten, wanneer Diaconen sustineerden (= punt dat bepleit wordt) dat gemelde Jan van Deventer van Zijn Lidmaatschap vervallen...'

Een gecompliceerde situatie, en om moeilijkheden te vermijden kennelijk, besloten de diakenen Jan van Deventer onderstand te verschaffen. Gijsbert werd als het ware voor Jan ingeruild. Voorts weten de Armmeesters te vermelden dat Gijsbert met zijn 29 jaren nog geen belijdenis heeft gedaan van de gereformeerde religie. Zij spreken hun bevreesing erover uit dat de heren diakenen kennelijk niet

voldoende aangedrongen hebben op het doen van belijdenis. Zij achten het zelfs kwalijk want zo zou de diaconie zich van ongewenst alimenteerders kunnen bevrijden wanneer ze 25 jaar oud zijn. De spanning tussen diaconie en het college van Armmeesters is voelbaar in de tekst.

De tegenwoordig oudste diaken Anthonij van Coesand welke door een vacature reeds 2 ½ jaar ! geregeerd heeft (er klinkt weer iets door van kritiek) en Gerrit Hoogslag hebben Gijsbert van oktober 1773 tot januari 1775 laten schoolgaan. Zij hoopten zo dat zijn kennis omtrent de gereformeerde religie vergroot zou worden en belijdenis kon volgen. De kosten waren voor rekening van de diaconie.

De Armmeesters suggereren dan ook dat het gerecht maar eens orde op zaken moet stellen. Het is toch te gek dat men om allerlei *'frivole'* redenen zich kan ontdoen van zijn verplichtingen. De diaconie is zelf schuldig aan de situatie door de zigzagkoers die ze gevolgd heeft in het geval van Gijsbert. De ondergetekenden Pieter de Marchié, Hendrik Vermaas en Dirk Breur verwachten dat de Diaconie door de heren schepenen terecht zal worden gewezen.

Op 9 januari 1776 schrijven Schout en Schepenen van Ouder-Amstel aan de eerwaarde heren van de kerkenraad van Ouder-Amstel hun beklag over het feit dat op het *request* en *appointment* inzake Gijsbert IJbrandse de Jongh tot op heden geen antwoord is ontvangen. Nog erger is dat de kerkenraad niet alleen voorbij is gegaan aan het request en het verlangde antwoord daarop, maar hangende het appointment het nodig heeft geacht om van 15 op 16 december een missieve (= officieel schrijven) te sturen aan Schout en Schepenen. Met ingehouden woede worden enkele passages uit deze missieve onder de aandacht gebracht:

'... de Diaconen zouden zijn onbevoegt, om op het request van G.IJ. de Jongh, aan ons, gepresenteerd en op het appointment van ons in dit geval, off mondeling off schriftelijk te antwoorden.'

Het gerecht mag zich dan als opperarmmeester **gedragen**; het is allerm minst een opperdiaken. De diakenen staan onder het gezag van de kerkenraad en de classis (= onderafdeling van een provinciaal kerkbestuur) van Amsterdam. Het is duidelijk: de bevoegdheidskwestie wordt hier gesteld. Wie heeft het te zeggen over wie?

Er klinkt ergernis door in het antwoord van Schout en Schepenen op deze missive van de kerkenraad. Hoe de kerkenraad op het idee komt dat het gerecht onbevoegd zou zijn om te beslissen *'in een different'* tussen de diakenen en de Armmeesteren. En dan nog de impertinentie dat de Schout beweerd zou hebben dat zijn **post** geen betrekking of invloed heeft op de ambtsbedieningen of op het college van de kerkenraad. Zoiets is al helemaal niet van toepassing op deze zaak.

De missive van de kerkenraad wordt derhalve gezien als *'ontijdig ongerequireerd, en ongeschikt'*. Zij zullen er verder **geen 'reguard'** op slaan. Alleen nog een goed gefundeerd en beargumenteerd document van **de kerkenraad** zal nog geaccepteerd kunnen worden.

Het verzoek van Gijsbert IJbrandse de Jongh zal verder *'met Amptpligtige attentie en onzijdigheid'* worden nagegaan. Op 14 januari 1776 is deze missive van Schout en Schepenen overhandigd aan de kerkenraad in de persoon van Anthonie van Coesand. Door de bode G. Pessel gemeld op 22-1-1776.

Hoe is deze competentiestrijd tussen de wereldlijke en kerkelijke macht in onze gemeente afgelopen?

Uiteindelijk werd er een compromis gevonden. Uit de notulen van de kerkenraad blijkt dat Schout en Schepenen de Armmeesters hadden opgedragen Gijsbert de Jong vanaf 6 februari 1776 te ondersteunen. Zij verzochten de diakenen bij wijze van compromis de alimentatiekosten over de periode 13 november 1773 tot 6 februari 1776 alsnog voor hun rekening te nemen. Ter wille van de lieve vrede ging men in op deze minnelijke schikking. De conclusie kan zijn dat het kerkbestuur het pleit gewonnen had maar gezichtsverlies voor de gemeentebestuurders was vermeden.

(Bronnen: - S&O, jaargang 5, nummer 1, blz. 8-15: Vordering van Gijsbert IJbrandse de Jongh tegen Armmeester en Diakenen, door Jo Blom.

- Oude Kerk aan de Amstel, P. van Schaik, 2000; pag. 45).

Bijlage: a

Grafsteen H.C.W. buiten de Amstelkerk voor de kleine ingang

N.B. Buiten de kerk ligt een grote grafsteen voor de kleine zij-ingang van de kerk, waarop de letters H C W staan. Dit zou mogelijk de steen zijn van Hendrik Christiaan Wieman.

Op de website van Rob Banen, w.w.w.ouderkerker.nl, wordt Hendrik Christiaan Wieman genoemd: H.C. Wieman is geboren in 1745, ovl. Ouder-Amstel 30 dec 1812, hij is weduwnaar van Elisabeth Hacket; chirurgien en apothecaire; woont huis 124 (oud Wijk A 40); woont in 1806/1807 Wijk A 40. (thans Dorpsstraat 32)

In de ondertrouwregisters en doopregisters van Amsterdam komen we Hendrik tegen:

Otr. Amsterdam: 15.4.1768:

Hendrik Christian Wieman van Dortmund, Luthers, 24 jaar, woont Langestraat, zijn moeder is Anna Geertruij Steijf te Dortmund

en

Johanna Wanning, van Amsterdam, Geref., oud 25 jaar, woont als boven, geass. Met haar vader Jacob Wanning.

Hendrik en Johanna laten twee kinderen dopen in Amsterdam in 1769 Hendrika, en Hendrik Christiaan in 1771.

Moeder Johanna Wanning wordt begraven 7.5.1777 Nieuwe Kerk en Engelse kerk.

Hendrik otr. 2: 26.9.1777:

Elisabet Haket, van Amsterdam, Geref. en woont op de Prinsengracht.

Hendrik woont in de Santstraat.

Hun zoon Petrus Johannes wordt gedoopt in 1778.

Hendriks dochter Hendrika is in 1797 te Ouderkerk getrouwd met Joost Rudolphus Burlage.

Op 11.5.1801 geeft in Ouderkerk Hendrik het lijk aan van zijn kleinzoon Hendrik Rudolf Burlage, zoon van J.R. Burlage, te Amsterdam, 2e klas; impost

Hiermee lijkt mij voldoende bewezen dat de grafsteen H C W van Hendrik Christiaan Wieman is.

In de cartotheek Van Dijk/Stefanski van het oud-archief van Ouder-Amstel komt H.C. Wieman geregeld voor:

De eerste vermelding is van 15 mei 1795:

Cornelis van Trig t eiser contra H.C. Wieman wegens het niet betalen voor tuinverzorging.

1798 25 april: Brandmeester wijk 1: H.C. Wieman,

1799 6 augustus: H.C. Wieman, chirurgijn, zal lichaamsgebreken examineren in de herberg boven(?) (tegenover?) het Rechthuis.

1799 3 december: Armmeester H.C. Wieman (Niemant?) wil ontheffing van post omdat hij overal buiten gehouden wordt. Niet toegestaan.

1803 6 september: Publikatie Staatsbewind dd. 29 juli benoemd als commissarissen over de scholen alhier: Ds P. van der Ven, pastoor H. Udeman en H.C. Wieman.

1805 3 oktober: H.C. Wieman klaagt zich over de turfvlusters die de ton niet naar behoren hebben geschud bij 't lossen ten zijnen huize. Zij worden vermaand ingevolge de keure van 11 juni 1765.

1806 2 oktober: Verschijnen: Lambertus Fekes mr. chirurgijn in de gebuurte van Groot-Duivendrecht, Hendrik Christiaan Wieman chirurgijn, Harmanus Steenbeek chirurgijn, Joannes Evers plattelandsheermeester (die tevens vraagt in Ouderkerk te mogen wonen, nu wonende in de Rijkewaver), Dirkje de Jong, vroedvrouw, allen met hun diploma's.

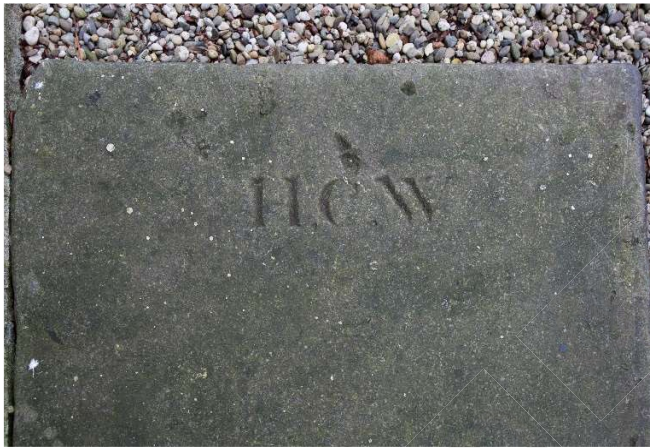
1808 oktober: Chirurgijn H.C. Wieman heeft zich beklaagd over de aanslag van f 30,- in de belasting van 3 miljoen. Hij vindt dat hij gelijk gesteld moet worden met de heer Kemper, die lager is aangeslagen en geen last heeft gehad van plunderij en krankzinnigheid van zijn echtgenote.

Gemeente bestuur meldt aan landdrost de welgesteldheid van de heer Wieman, die onlangs een paard heeft kunnen kopen, een Hollandse en een Franse chais én een wagen hangend op riemen en gesteld op een onderstel van 4 wielen.

1809 16 maart; H.C. Wieman voor het smeren der ruggen van 2 alhier met geseling gestrafte misdadigers fl. 3:12.

1811 7 februari: 18 Gulden voor de armenkas op te halen bij de tressaurier Zaureburg te Amsterdam uit boeten opgelegd aan de chirurgijns Meinan (Wieman?) en Steenbeek.

1812 23 juli: Brief aan Schoolmeester van Duivendrecht, aan J. Tibbe en W. Breure, dito Ronde Hoep met verzoek geen armlastige kinderen toe te laten die niet ingeënt zijn. - Dito aan Chirurgijn H. Steenbeek met verzoek hierop toe te willen zien, daar confrater Wieman ziek is en tevens verzoek om toezending van maandelijksse lijst van inenting. Dito brief aan L. Feekes te Duivendrecht.

Register van Personen grafzerken Amstelkerk
 Gebaseerd op de persoonsnummers
 B = Bijlage

Allewijk, Lijsbet	32	Dusvelt, Femmetje	13
Asch, Grietje van	12,18	Elbertsen, Jan	35
Balen, Willem Adriaans van	35	Elbertsz, Tijmen	5
Barentse, Teunis	23	Elias, Anna	35
Beek, Arie van	1	Evenblij, Antjen	B
Beek, Fijtje van der	1	Freeke, D.	20
Beek, Margaretha van der	1	Garderen, Maria van	5
Beek, Pieter van der	1	Gerard Hendr Rutger-Sieburg	7
Beek, Trijntje van der	1	Gerritsen, Jakob	35
Beekman, Elisabeth	4	Gillis, Abilia	9,31,32
Beekman, Hendrik	4	Gillis, Emilia	9
Beijnom, Geertruij van	35	Gillis, Pieter	9
Bemmel, Dirkje van	27	Graaf, Gijsbertje de	19
Berg(h), Hendrik van den	2	Graaf, Reyer de	19
Berg, Anna van den	2	Greevers, Gerardus	34
Berg, Femmetje Dirx van den	24,26	Grondelin, G.	7
Bergh, Bartha	32	Groot, Jacob de	10
Bergh, Jan van den	10	Groot, Theodora de	10
Bergh, Maria	32	Haas, Gerrit de	9
Bleekendaal, Cornelis	30	Haast, Immetje	4
Boekweyt, Jacob	13	Haast, Jan	4
Boele, Anna	34	Haek, Gerardus	11
Boer, Trijntje Ariesdr. de	19	Haek, Johannes	6,11
Boerkool, Dirk	2	Haest, Barent	12
Bosman, Harmijntje	28	Halderberg, Christina	20
Bouman, Hendrik	8	Hanning, Claas	14
Bremen, Evertjen Hendrikx v.	5	Hanning, Pieter Aarsen	14,30
Breur, Cornelis Japikse	30	Hansink/Hantink, Cornelia	33
Breur, Diewertie Cornelis	30	Hardenbergh, Grietje	1
Breur, Dirk Klaese	3,B	Hartwijk, Hk.	26
Breur, Marretie Cornelis	30	Harwig, J.N.	22
Broek, Joannes van den	9	Heijden, Jacoba van der	24,25
Broekhuijse, Geertruij	4	Helling, Jacob	1
Campen, Anna	9	Hemert, Antje Dirksen van	4,5
Cleijberg, Maria	6	Heus, Abigaël de	4,12
Coersel, Jurriaan van	22	Heus, Anthony de	4,12
Coesand, Jacob Jansz van	4,5	Heus, Margaretha de	12
Coesant, Anthony van	4,12,B	Heus, Reijertje de	18
Coesant, Gerrit van	4,5	Heus, weduwe de	27
Coesant, Jacob van	4,12	Heusden, Martina van	7
Coevenhoven, Anna Maria	6,11	Hoof, Jan ten	6
Coevenhoven, Jacobus van	6	Hoofd, Lijsbet Paulusse	23
Coezant	27	Hoogland, Willem	5
Coot(h), Hendrik van	7	Hoogslag, Dirk	13
Cornelis, Arie	2	Hoogslagh, Gerrit	13,B
Cramer, Carina	20	Hopker, Georg	7
Crelis, Marritie	8	Horst, Jannetje Hendrikse vd	7
Crommenie, Jan	1	Horst, Stijntje Aris	19
Croos, Carel Gotlieb	33	Huibertz, Marritje	16
Cuijlenburg, Hendrina van	13	Ismark, Catharina	20
Delsen, D. van	10	Jans, Joost	30
Deugd, Claas	9,32	Jong, Jacob de	33
Deventer, Jan van	B	Jong, Jannetje Willems de	13
Dieles, Dirk	3	Jong, Marijtje Janse de	8
Dieles, Pieter	8	Jongh, Gijsbert IJsbrandse de	4
Dilisse, Dirk	8	Jong, IJsbrand de	B
Dillenburg, Geertruij van	29	Joosten, Jan	30
Doorn(en), Jacobus den	7	Kamhuijsen, Jan	32
Dorth, Matthijs van	23	Keiner, Jan	2
		Keiser, Ary	13
		Keiser, Jan	9,32
		Kisjes, Hendrik	32
		Kleijn, Trijntie Klaase	14,30

Klink, Claas Clasen	15,16,17	Pessel, Marretje	25
Klink, Joost	15,16	Pessel, Petronella (Nelletje)	24
Klink, Pieter	15,17	Pessel, Petronella	33
Kok, Anna	10	Pieters, Marritien	35
Kok, Dievertje	14	Poel, Maria van der	11
Kok, Jantje Willems	30	Poolman, Frans Hendrik	8
Kolenberg, Jacob	18	Pothuysen, Jannetje van	18
Koolhaas, bakker	33	Ravensbergen, H. van	27
Koot, Henderik Jansse	7	Ravensbergen, Leendert van	13
Koot, Jan Pieterse	7	Ravensveld, Jan van	26
Kort, de	4,12	Redelijk, Catharina	7
Kort, Hendrik de	12	Regtuijt, Abraham (Abram)	27
Kort, Margrietje de	12	Regtuijt, Claas	27
Koster, Alida	32	Regtuijt, Elbert	34
Kouthoorn, Magteltje van	4,12	Regtuijt, Hendrik	27
Kuiper, Pietertje Lambrechts	31	Regtuijt, Klaas	19
Lankhaar, Johanna Jansdr.	2	Regtuijt, Neeltje	19
Laurents, Hilletje	5	Repkema, Bottie Lolles	32
Loenen, Cornelis	19	Riepe, Anthony	28
Loenen, Elderts Willems	19	Riepe, F.H.	28
Lottemeijer, Susanna Hendriks	13	Rigter	4,12
Luijter, Claasje Cornelisse	14,30	Rip, Willempje Hendriks	15,16,17
Marchié, Pieter de	8	Rozeboom, Jacob	27
Marse, Marretie Willems	3	Rue, Maria de	17
Marsen, Marretje	2	Ruijter, Marten de	30
Meijer, Johanna	22	Runnenburg, Aaltje Dirks	5
Meijers, Gerrit	27	Schaap, Johanna	20
Moll	5	Schaik, Evert van	5
Molleman, Adrianus	20	Schaik, Willem van	5
Molleman, Barendje	21	Schapestalder, B.	20
Molleman, Engelbert	5,13,20,21	Schenk, Jan	8
Molleman, Jan	2,20,21,27,32	Schmude, majoor	24
Molleman, Maria	21	Schouten, Albertus	32
Mollink, Catharina Hendrica	22	Schouten, Cornelis	3
Mollink, Hendrik	22	Schreuder, Maria Magdalena	7
Mollink, Jannus	22	Serrurier, Maria	35
Molman, Geertje	20,21	Sittert, Dorothea van	1
Molman, Govert	21	Smits, Bernardus	29
Molman, Jan	20	Snel, Cornelis	21
Monsma, Jetske	32	Soest, Arn.	7
Monsma, Sipke Jans	32	Starkenburg, Joost Janse	14,30
Muijen, P. van	10	Steen, Jan	34
Muijen, Renier Pieterse	23	Steenvoord, Barentje van	20,21
Muyen, Pieter van	23	Stekelenburg, Geertje Teunis	5
Natten, Lambertus van	6	Stigter, Jan de	5
Nieman, Gerrit Hendrik	34	Stip, Cornelis Jans	31
Nollides, Nolle Jans	32	Stip, Gerrit Jacobsz.	35
Nolthenius, Jeronimus	B	Stip, Jan Cornelis	31
Oosthuijsen, Johanna	32	Stip, Jan	9,32
Oudewilm, Haasje	15	Stokman, Neeltje	27
Overmars, Johanna	2	Stoltenkamp, Ernst Wm.	22
Paddenburg, Albert Eldertsz	24	Swart, Jan Cornelisse	3
Paddenburg, Albert van	24,25,33,B	Top, Clasie Taticks	31
Paddenburg, Annetje van	26	Veen, Neeltje Pieterse	31
Paddenburg, Cornelia van	33	Veen, Pieter Hendrikse	31
Paddenburg, Cornelis Alberts van	24,26	Veldman, Willem	2
Paddenburg, Dirkje Elberts	27	Velthuisen, Geertje Tadiksz	20
Paddenburg, Dirkje	19	Verbeeck, Willem	1
Parson, Jan	28	Vermaas, Hendrik	B
Parson, Maria	28	Verwaj, Gijsbert	32
Person, Cornelis Bartelse	28	Verweij, Cornelis Gijsbertsz	9,32
Pessel, George	24,25,B	Verweij, Gijsbert	32
Pessel, Jan	25	Verweij, Hermanus	13

Verweij, Jacobus	32
Verwij, Grietje	12
Verwoerd, Ariaantje	12
Victor/Victor, Jan Adriaan	9
Victor, Jan Adriaen	32
Visscher, Cornelis Cornelisz	35
Vogel, Femmetje Dirks	24
Volkertsz, Abr.	35
Vork, Albert	34
Vork, Hendrik	31
Vos, Geertje	17
Wasmoeth, Albert	33
Wasmoeth, Hendrik	33
Wasmoeth, Jacob	33
Westelingen, Maria	17
Westerhof, Harmen	1
Wettels, Wm.	2
Wilmerdonx, Cornelis	35
Wilmerdonx, Lucretia	35
Wilmerdonx, Maria	35
Wilmerdonx, Reijer	35
Wilmerdonx, Simon	35
Winter, Antie Teunis de	23
Wulbers, Hendrik	34
Wulbers/Wilbers, Christina	34

Museum Amstelland

